

Toppidrottsbakgrundens påverkan på riksdagsledamöternas ideologiska inriktning

Joni Stenström

This work is licensed under [Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Pro gradu-avhandling i statskunskap

Handledare: Carsten Anckar

Fakulteten för samhällsvetenskaper, ekonomi
och juridik

Åbo Akademi

2023

ÅBO AKADEMI – FAKULTETEN FÖR SAMHÄLLSVETENSKAPER, EKONOMI OCH JURIDIK

Ämne: Statskunskap	
Författare: Joni Stenström	
Arbetets titel: Toppidrottsbakgrundens påverkan på riksdagsledamöternas ideologiska inriktning	
Handledare: Carsten Anckar	
Abstrakt:	
<p>I Finland har vi historiskt sett ett mycket polariserat idrottsfält. Det har funnits motsättningar inom idrotten under hela Finlands självständighet och redan före det. I dag är inte motsättningarna längre lika starka. Idrotten har alltid varit en viktig del av samhället i vårt land. Det kan tänkas att detta också skulle synas bland de riksdags- och lantdagsledamöter vi har haft. Dessa motsättningar har också syns i politiken, och det är möjligt att de syns också i politikernas bakgrunder.</p> <p>Denna avhandlings forskningsfrågor lyder: <i>Hur har idrottarna varit representerade över tid i riksdagen? Kan man se en koppling mellan grenval och ideologi?</i> Forskningsfrågorna besvaras genom datainsamling och en komparativ analys. Mitt material i denna avhandling är alla de 2609 riksdags- och lantdagsledamöterna vi har haft i Finland mellan 1907 och 2022. Efter att jag fått fram mängden analysenheter som passar in på den första forskningsfrågan har jag gjort en komparativ analys där jag granskar idrottsbakgrunden och det ideologiska valet riksdags- eller lantdagsledamöten i fråga har gjort. Resultaten ges i tabeller och diskussioner kring ämnet. Eftersom det i Finland inte har gjorts någon liknande studie tidigare så är det svårt att hitta källor.</p> <p>Analysens resultat tyder på att vi har haft 59 riksdags- och lantdagsledamöter som uppfyller mitt kriterium, nämligen att ledamöten i en individuell gren har uppnått en FM-medalj eller bättre och i lagidrott att hen har spelat på FM-nivå eller högre. Man kan i vissa fall också se små samband mellan grenval och ideologi. Mängden analysenheter blev rätt så liten och utspridd så det är svårt att se klara samband och ha en klar reliabilitet i min analys. Variablerna idrottsbakgrund och ideologisk inriktning var inte alltid så lätta att analysera och det var svårt att finna källor att backa upp dem. Vissa klara inriktningar kunde ändå urskiljas. Alla brottare var vänstersinnade politiker och alla seglare högersinnade. Samma sak med bobollsspelarna, de var alla högersinnade. Alla dessa grenars historia ligger på dessa sidor av den politiska färgkartan. Oftast har man förknippat brottning och boxning till exempel med den politiska vänstern och tvärtom gällande seglingen.</p>	

Nyckelord: Riksdagsledamot, partier, idrott, ideologi

Datum: 10.4.2023

Sidantal: 81

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.2	Begreppsförklaring.....	2
2	Teoretisk referensram.....	4
2.2	Forskningsfråga.....	4
2.3	Bakgrund.....	5
2.4	Deduktion och induktion.....	6
2.5	Politisk socialisation.....	9
2.6	Kollektivism och individualism.....	11
2.7	Partihistoria.....	12
2.6.1	DFFF.....	16
2.6.2	Vänsterförbundet.....	17
2.6.3	Socialdemokraterna.....	18
2.6.4	De Gröna.....	21
2.6.5	Agrarförbundet/Centern.....	22
2.6.6	Liberala folkpartiet.....	25
2.6.7	Sannfinländarna.....	26
2.6.8	Rörelse Nu.....	27
2.6.9	SFP.....	28
2.6.10	Samlingspartiet.....	29
2.6.11	Kristdemokraterna.....	32
2.6.12	Framstegspartiet.....	33
2.6.13	Finska partiet.....	34
2.7	Idrotthistoria.....	35
2.7.1	Det brittiska klassamhället.....	35
2.7.2	SVUL och TUL.....	37
2.8	Hypoteser.....	42
3	Metod.....	44
3.1	Forskningsdesign.....	44

3.2	Urval och avgränsning.....	47
3.3	Datainsamlingsmetod	49
3.4	Databearbetning.....	51
3.5	Analysteknik och tolkning.....	53
4	Analys.....	55
4.1	Idrottare i DFFF.....	61
4.2	Idrottare i vänsterförbundet	62
4.3	Idrottare i SDP.....	62
4.4	Idrottare i De Gröna	63
4.5	Idrottare i Centern och Agrarförbundet.....	63
4.6	Idrottare i Liberala Folkpartiet	64
4.7	Idrottare i Sannfinländarna.....	65
4.8	Idrottare i Rörelse Nu.....	66
4.9	Idrottare i SFP	66
4.10	Idrottare i Samlingspartiet	66
4.11	Idrottare i Kristdemokraterna	68
4.12	Idrottare i Framstegspartiet	69
4.13	Idrottare i Finska partiet	69
5	Resultat och slutsatser	70
6	Diskussion och vidare forskning	75
7	Källor.....	77

1 Inledning

I världen och i vårt samhälle har klasskillnader funnits sedan urminnes tider. I dagens läge är de rätt så utsuddade åtminstone i utvecklade länder. Klasstillhörigheten har ofta i ganska hög grad styrt den politiska ställningen och också vilken idrott en person har utövat, i de fall en person har utövat någon idrott. Om en person har brunnit för sin idrott i den grad att hen har tävlat i idrotten på rätt så hög nivå eller gjort en toppidrottssatsning, så har detta troligtvis i rätt så stor utsträckning påverkat hela personens liv och syn på sig själv. Detta har varit en sorts inspiration till min pro gradu-avhandling. Den största inspirationen har ändå varit det att jag ville reda ut hur många idrottare det har suttit i vår riksdag. I samband med detta ville jag också se på deras ideologiska tillhörighet och hur detta kan kopplas ihop med deras idrottsgren de har utövat. Idrotten har haft ett samband med politiken så länge de båda har funnits, trots att många inte vill koppla ihop idrott och politik. I och med att de har ett samband så finns det idrottsgrenar som är mera acceptabla inom vissa politiska kretsar än andra. Det finns vissa grenar man kan klassa som så kallade "borgerliga grenar" och vissa som man kan klassa som "arbetargrenar". Jag ansåg också att det kommer att bli intressant att göra en djupdykning i riksdagsledamöternas idrottsbakgrund, eftersom ingen har gjort det förut. Det är väl dokumenterat om vilka olympiska medaljörer som sitter eller har suttit i riksdagen, men finns det många andra idrottare förutom dem?

Finlands idrottssystem har varit unikt eftersom vi ända fram till 1994 hade två takorganisationer för idrott som i princip tävlade emot varandra, arbetarnas och borgarnas takorganisationer. Detta har inneburit att det har funnits tävlande föreningar i olika städer och kommuner som endera har arbetarkopplingar eller borgarkopplingar. Då kan man tänka sig att det kan vara att en viss idrottargrupp kan kopplas ihop med en viss politisk grupp.

I Finland har det inte tidigare gjorts något lika djupgående studie gällande detta ämne. Några journalistiska artiklar har skrivits om idrottande riksdagsledamöter. I övrigt har det, åtminstone inte vad jag har kunnat hitta, inte gjorts någon motsvarande studie av denna utsträckning i Finland.

Ämnet är således lite unikt och datainsamlingen för den här pro gradu-avhandlingen är omfattande. Jag har inte heller kunnat hitta någonting som detta som har gjorts på internationell nivå. Jag var i kontakt med Markku Jokisipilä som är chef för riksdagens undersökningscenter vid Åbo universitet. Han berättade att det har gjorts vissa studier i ämnet, men inte någon motsvarande studie som jag har gjort. Jokisipilä gav mig lite råd, hjälp och material. Idrottshistoria och det polariserade idrottsfältet i Finland har det skrivits böcker om och forskats i. En del av detta material har jag också använt mig av i denna vetenskapliga studie.

1.2 Begreppsförklaring

I denna vetenskapliga studie kommer jag att använda mig av många förkortningar gällande både idrott och politik. I detta kapitel har jag samlat dessa förkortningar och benämningar. Nedan finns en lista på dem alla. Jag har förklarat de flesta också i själva avhandlingen när jag skriver om dem första gången.

C	Centern
DFFF	Demokratiska Förbundet för Finlands Folk
EM	Europamästerskap
FBK	Frivilliga Brandkåren
FC Jazz	Fotbollsklubben Jazz
Finska	Finska Partiet
FKP	Finlands Kommunistiska Parti
FM	Finländska Mästerskap
Fram-	
stegs	Framstegspartiet
FSGIF	Finlands Svenska Gymnastik- och Idrottsförbund
FSI	Finlandssvensk Idrott
FSS	Finlands Svenska Skidförbund
Gröna	De Gröna
IKL	Fosterländska folkrörelsen
KD	Kristdemokraterna

LFP	Liberalistiska Folkpartiet
MUSA	Musan Salama
NU	RörelseNu
OS	Olympiska spelen
Saml	Samlingspartiet
Sannf	Sannfinnländarna
SDP	Finlands Socialdemokratiska Parti
SFP	Svenska folkpartiet i Finland
SLU	Finlands Idrott
SVUL	Finlands riksiddrottsförbund
TUK	Arbetariddrottsföreningarnas centralförbund
TUL	Arbetarnas Idrottsförbund i Finland
VALO	Finlands Idrott
VF	Vänsterförbundet
VM	Världsmästerskap

2 Teoretisk referensram

Till följande kommer jag att öppna upp min teoretiska referensram för denna studie. I teorin kommer jag att behandla mera historiska fakta än vetenskaplig teori. Det är mest fråga om egna slutsatser och teorier. Det finns en hel del stereotyper inom finländsk idrott och idrott överlag. Dessa stereotyper handlar till exempel om hurdana människor som utövar en viss idrott. Stereotyperna kommer att synas inom den teoretiska referensramen. Viktiga saker som jag anser att behövs för att bygga upp en teoretisk referensram finns med i detta kapitel, till exempel partihistoria och idrottshistoria.

2.2 Forskningsfråga

Jag har två forskningsfrågor i min studie. Dessa är:

Hur har idrottarna varit representerade över tid i riksdagen?

Kan man se en koppling mellan grenval och ideologi?

Dessa två frågor har fungerat som forskningsfrågor i denna avhandling. Intresset för egen del intresserade jag mig främst för idrottarbakgrunden bland riksdagsledamöterna. Så småningom väcktes också mitt intresse för idrottarbakgrundens koppling till ideologin, som också behövs för att kunna göra en vetenskaplig pro gradu-avhandling av denna studie. Samtidigt ansåg jag att det inte kan dras några direkta paralleller mellan idrottsbakgrund och parti eftersom mitt datamaterial sträcker sig över 115 år. Partierna har alltså utvecklats mycket under denna tid och partifältet har också ändrats. Tidsepoken är med andra ord mellan 1907 och 2022. Det skulle ha varit enklare om partikartan hade varit likadan under hela denna 115 års tid, men i takt med att samhället förändras, så förändras också partikartan. Man måste förstås också vara realistisk och komma ihåg att idrottsbakgrunden inte är den enda variabeln som påverkar en människas ideologiska riktning. Idrottsbakgrunden fungerar som en variabel, och denna variabel påverkar i rätt så liten grad den politiska inriktningen. Längre tillbaka i tiden kunde den politiska inriktningen påverka en persons val av idrottsgren. Begreppet idrottare kommer jag att begränsa i denna avhandling, och jag återkommer till detta senare.

Ideologi måste också definieras i detta sammanhang. Ett sätt att definiera ideologi, och som jag anser är lämpligt, är: ”Ideologin är ett system av idéer, som tillsammans bildar en någorlunda sammanhängande avgränsad helhet, samt har en viss varaktighet i tiden. Den ska ge allmänna riktlinjer för det politiska handlandet på längre sikt. Dessa riktlinjer är i sin tur grundade på ett antal basvärderingar, sammanflätade med en bestämd uppfattning om den sociala verklighetens beskaffenhet” (Johansson, 1984, s.4).

2.3 Bakgrund

Historiskt sett så finns det vissa grenar som har varit mer populära bland den politiska högern och tvärtom. Jag kommer att ta avstamp i det brittiska klassamhället när det gäller hur klass och pengar har format idrotten när idrotten började växa fram. En del idrotter var populära inom borgerliga kretsar och andra inom arbetarklassen. Jag tror att detta är det som mest påverkar val av idrott. Ännu för 20–30 år sen var det i vissa kretsar inte acceptabelt att överskrida de så kallade klassgränserna när barn tänkte börja idrotta. När skillnaderna har varit som störst och påverkat folks liv som mest så har man säkert gått till den lokala arbetarföreningen om man kommit från en arbetarfamilj, trots att det kanske på den borgerliga sidan har funnits grenar som har intresserat mera än de som fanns på arbetarsidan och vice versa. För borgerliga familjer kan det ha varit en prestigesak att deras barn inte börjar utöva en idrott som kan förknippas med arbetarrörelsen. Som exempel kan jag nämna en god bekant till mig som växte upp i Björneborg under 80- och 90-talet och som hade en kamrat som spelade fotboll i smyg. Det gjorde han eftersom hans familj var ideologiskt högerorienterad och Björneborgs fotbollsföreningar, MUSA och FC Jazz, båda två har arbetarkopplingar, så familjen gillade inte att deras pojke spelade fotboll eftersom han då umgicks med arbetarrörelsens barn.

Pengar har alltid också varit en faktor som påverkat vilken idrott en person utövat. Detta har säkert påverkat vilka idrotter som har varit populära inom arbetarrörelsen och bland borgarna. Segling, rodd och hästpolo är exempel på grenar som är dyra att det passar bättre att man som borgerlig har börjat med dessa. Kampsporter såsom brottning och boxning kräver däremot inte så mycket utrustning. Samma sak gällde tidigare många bollsporter, till exempel fotboll, korgboll och volleyboll. I dagens läge är situationen förstås en annan. All sport är dyr och det är inte billigt att hålla på med någon

hobby. Ännu på 1900-talet så kan det bra ha varit en prestigesak och ett sätt att visa pondus bland borgarna att utöva idrotter som var dyra, som till exempel segling och hästpolo.

Med dessa bakgrundsfaktorer i åtanke så anser jag att det bland de 2 609 riksdagsledamöterna som hade funnits fram till 31.12.2022 borde kunna synas kopplingar mellan idrotten och den ideologiska inriktningen i fråga om dem som passar in i mitt kriterium. Kriteriet kommer att öppnas upp lite senare i avhandlingen.

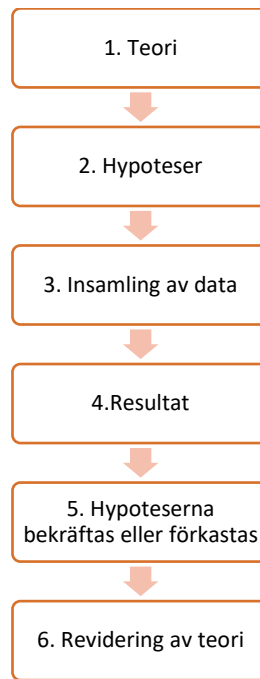
2.4 Deduktion och induktion

Jag kommer att använda mig av både deduktiv teori och induktiv teori i denna pro gradu-avhandling. Vanligtvis inom vetenskapliga studier refererar man endera teorin. Dessa två teorier är mycket vanliga så det är bra att förklara vad de innebär. De är också rätt så likadana så det kan ibland vara svårt att se skillnad på dem.

Deduktionen har drag av induktion i sig, man kan också se att induktionen innehåller slag av deduktion (Bryman 2018, s. 49). Det är alltså svårt att skilja på dessa två eftersom de går in i varandra. Denna studie är på gränsen mellan båda eftersom teorin inte är så förankrad i litteratur och forskning utan snarare baserad på magkänsla och egna tankegångar. I denna studie kan man alltså finna slag av både deduktion och induktion, men med mera vikt på deduktion.

Deduktiv teori är den vanligaste använda teorin inom samhällsvetenskap. Deduktiv teori passar mycket bra in på samhällsvetenskap. Först skapar man sig en teori eller ett antagande, som till exempel att människor kör mindre bil när bränslepriset stiger. Efter att man arbetat fram teoretiska överväganden och hypoteser, som kan vara hur många som helst, gällande ens antagande, så gör man en empirisk granskning av dessa. I hypoteserna ska det alltså ingå olika termer eller begrepp som kan förvandlas till företeelser, som ska kunna undersökas (Bryman, 2018, s. 46).

I figuren på följande sida visas en förenklad och lättförståelig förklaring av hur deduktionen fungerar.

Figur 1 De olika skedena i deduktion (Bryman, 2018, s. 47)

Figuren beskriver rätt så bra hur jag har arbetat i min studie. Först hade jag en teori om att det borde finnas en del före detta toppidrottare i riksdagen och efter det utvecklade jag min teori. Till exempel började jag fundera på idrottsgrenar och politik. Finns det till exempel något historiskt belägg för att kampsportare oftare kommer från en arbetsbakgrund och seglare oftare från en borgerlig bakgrund? Vissa hypoteser har också uppkommit då jag samlat in data eller läst material om idrottshistoria, till exempel att boboll i Finland ursprungligen har varit mycket högerinriktad, trots att lagsporterna annars har varit mera vänsterinriktade. Då kan man också tänka sig att bobollsspelare som har gått med i rikspolitiken oftast varit på den högra sidan i det politiska spektrumet.

En deduktiv studie behöver inte alltid göras så linjärt som det visas i figuren, ibland kan det hända att de olika delarna görs i olika ordningar. Till exempel kan vissa hypoteser uppstå eller teorin slutligt formas efter att data är insamlade (Bryman, 2018, s. 47). Denna studie har formats på detta sätt i viss mån. Eftersom det inte fanns så mycket källor att tillgå från tidigare forskning så har en del av mina tankar och hypoteser uppkommit under denna process.

Som motpol till deduktion finns det induktion och det är bra att också förklara induktionens innebörd samtidigt som jag förklarar deduktionens innebörd. Dessa två

teoretiska begrepp nämns oftast tillsammans och det är bra att alltid gå igenom båda två. Eftersom min teoretiska förankring inte är helt klar, så är det bra att försöka lyfta fram båda som jämlingar.

När man närmar sig en undersökning induktivt så är teorin resultatet, alltså man gör en undersökning för att se vad det medför för resultat och resultatet är teorin (Bryman, 2018, s. 47). Detta betyder att man egentligen inte har en teori när man börjar studera ett fenomen, utan man börjar studera det för man är intresserad av det. Till exempel om man vill undersöka hur en medicin påverkar människan så börjar man undersöka det först. När det är gjort, utarbetar man en teori. När man kopplar detta till denna pro gradu-avhandling, så kan man se på i hurdana förhållanden en riksdagsledamot med idrottsbakgrund har växt upp i. Av det kan man eventuellt dra en slutsats gällande grenval. En person kanske blir brottare eftersom personen vuxit upp i en socialdemokratisk familj i stället för tvärtom.

Man förknippar oftast deduktiv metod med kvantitativ undersökning och induktiv metod ser man att är mera passande när man gör en kvalitativ undersökning (Bryman, 2018, s. 50). Bryman anser också att man inte kan åtskilja deduktiv och induktiv metod, som om de vore två helt skilda saker. De fungerar mera som tendenser som ofta kan ha kopplingar till varandra. Det är inte hugget i sten när man ska använda sig av deduktion och när man ska använda sig av induktion (Bryman, 2018, s. 50). Enkelt sagt, när man utför deduktion har man en teori som utmynnar i observationer eller resultat och när man utför induktion har man först observationer och resultat som utmynnar i en teori (Bryman 2018, s. 49).

Deduktion är alltså den primära teorin jag tänker använda mig av för det är den teori som är mest lämplig med tanke på min avhandling. I denna avhandling kan man inte dra raka slutsatser på ett induktivt sätt, det skulle kunna ge fel resultat och antaganden. Det finns vissa stereotyper gällande idrottarnas ideologier. Oftast anses de som utövat traditionella kampsporter, bland annat brottning och boxning, stå vänsterut på den politiska skalan. I Finland har kampsporterna historiskt sett varit tongivande idrottsgrenar inom Arbetarnas idrottsförbund. Grenar som till exempel den tidigare nämnda seglingen är däremot idrotter man oftast utövar i kretsar som är mera välbärgade, vilket samtidigt innebär att man oftast står till höger på den politiska kartan.

Jag kommer alltså att se induktivt på varenda en riksdagsledamot som har idrottat och finns i mitt datamaterial. Det finns idrottsgrenar som inte kan placeras in i olika fack, eftersom det finns variationer bland idrottarna som sedan har blivit politiker. Exempel på idrottsgrenar som dessa är skidning och friidrott. Dessa grenar har utövats överallt i landet av såväl arbetare som borgare. Skidning är ändå en gren som människor på landsbygden eventuellt utövat i större utsträckning, så kanske man kan se att tidigare skidåkare vill värna mera om landsbygden och har blivit invalda från Landsbygdspartiets eller Centerns listor.

I analysen kommer jag också att göra många jämförelser. Riksdagsledamöterna kommer att jämföras sinsemellan och deras partitillhörighet och idrottsbakgrund kommer att synas. I ett drömscenario skulle alla som har idrottat med samma gren representera samma parti, men det är inte alltid fallet för som sagt är det många faktorer som påverkar vilka ideologiska tankar en person har. I analysen kommer jag att behandla politikernas bakgrund, idrottens bakgrund och partiets bakgrund.

2.5 Politisk socialisation

Det finns många faktorer i en människas liv som påverkar vad hennes politiska inriktning blir i livet. Miljön och människorna omkring en person tenderar att ha en effekt på personens tänkande. Detta kallas politisk socialisation, det vill säga hur miljön omkring en individ påverkar hans politiska intresse. Vissa saker i samhället formar människor mera än andra, och idrotten kan kanske också vara en sak som formar människor. En toppidrottare behöver också ett politiskt intresse om hen går in i politiken efter sin karriär eller redan under karriären, och därför kommer jag att ta upp politisk socialisation. Det är också viktigt att förstå politisk socialisation och denna utgör också en grund för min studie, eftersom politiska intresset kan definieras av politisk socialisation. Politisk socialisation ger lite mera tankegångar till denna studie och vetenskap att basera själva studien på.

Ett tidigt väckt intresse för politik, det vill säga om man bli intresserad som ung, leder ofta till att man också deltar i politiken när man är gammal nog för att delta. Ett intresse som väcks i tonåren har en tendens att hålla i sig genom hela livet (Koskimaa & Rapeli, 2015, s. 142).

Politiskt intresse betraktas som den ledande indikatorn av personliga egenskaper som leder till att en representativ demokrati fungerar. Om en person dessutom har deltagit i politiken tidigare så har hen troligtvis byggt upp ganska mycket kunskap om politik. I detta fall är personen också intresserad av hur det går i val, vad som händer i politiken, internationellt, på riksnivå och på kommunal nivå (Koskimaa & Rapeli, 2015, s. 143). Det finns flera sätt att definiera politiskt intresse på. De två sätt som Koskimaa och Rapeli nämner i sin studie är: politiskt intresse handlar om när politik väcker en medborgares nyfikenhet och politiskt intresse handlar om när en medborgare är villig att sätta mera fokus på politiska ting på andra tings bekostnad (Koskimaa & Rapeli, 2015, s. 143).

Finland ses som ett av de länder där ungdomarna och medborgarna i allmänhet är rätt så intresserade av politik, det politiska intresset i Finland är högre än medeltalet sett till alla andra länder (Koskimaa & Rapeli, 2015, s. 145). I Finland anser man precis som i Sverige Föräldrarna påverkar barnen rätt så mycket gällande politiska tankar, än om man jämför med USA och Storbritannien till exempel (Koskimaa & Rapeli, 2015, s. 146).

Koskimaa och Rapeli undersöker familjens, vännernas och skolans inverkan på tonåringarnas politiska intresse i sin studie. De har använt data som har samlats in från yrkesskolor och gymnasier för att få insyn i olika perspektiv av samhället, studien är alltså gjord i Finland (Koskimaa & Rapeli, 2015).

Deras resultat visar att vännerna påverkar tonåringens politiska intresse mest, på andra plats kommer familjen och på tredje plats skolan. De ansåg att detta var slutresultatet eftersom tonåringarna och människor i allmänhet oftast väljer kompisar som tänker på samma sätt som de själva eller söker sig till sådana kretsar där de känner sig accepterade. Alla är fria att göra sina egna val. Familjen är något man lever med hela sitt liv och det att föräldrarna har högre utbildning tenderar att väcka ett större politiskt intresse i barnet och vice versa – om familjen/föräldrarna inte är så intresserade så är sannolikheten större att barnet i fråga inte heller är så politiskt intresserad. Enligt Koskimaas och Rapelis forskning så påverkar skolan nästan inte alls en tonårings politiska intresse. De ansåg ändå att skolan har en stor inverkan på ungdomarnas tankar om politik för om eleverna har en bra lärare som är intresserad av politik så kan denna troligtvis väcka intresset hos någon elev på ett individuellt plan (Koskimaa & Rapeli,

2015). Skolan betraktas mera som en plats där individerna ur ett stort utbud plockar ut dem som är likatänkare. Skolan formar sig inte heller runt en individ, vilket oftast familjen och vännerna gör. Vännerna kan väljas så att de passar det egna syftet (Koskimaa & Rapeli, 2015, s.145 & s.151).

Idrott kan fungera som en rätt så stor faktor i en idrottares tankar om politik. Koskimaa och Rapeli studerar i sin studie alltså hur familjen, skolan och vännerna påverkar en människas politiska intresse. Enligt min erfarenhet kan man för en idrottare i många fall sätta idrotten och lagkamrater, tränare eller träningskompisar på samma linje som dessa tre faktorer. Om någon har idrottat på toppnivå så innebär det att idrottaren i fråga har gjort ett långt dagsverke inom idrottsfamiljen. Många idrottare får vänner för livet genom sin idrottsgren. Vännerna är enligt Koskimaa och Rapeli dessutom de som påverkar en individs politiska riktning mest. Koskimaa och Rapeli anser att människor själva väljer sina vänner och söker sig till sådana kretsar där de anser att de passar in. Individen väljer oftast idrottsgrenen själv, däremot väljer individen inte vilka andra människor som utövar idrotten eller lagkamraterna. Det kan alltså hända att kemin mellan lagkamraterna inte är så bra att de blir vänner. Samtidigt så finns det oftast flera utövare och då kanske man väljer att bli närmare vän med de som tänker lika som en själv. Enligt Koskimaas och Rapelis studie finns det också en koppling till skolan i idrotten. För precis som skolan så formar inte heller ett lag eller en förening sig individuellt enligt olika individer. De har sina system och individen blir en del av det systemet. Skillnaden är dock bland annat att i skolan måste eleven vara fast hen inte vill vara där. Troligtvis så är man dock inte med i en idrott om man inte är intresserad av idrotten. Alla i ett lag eller i en träningsgrupp delar samma intresse, vilket gör personerna lite mer lika varandra, mera som kompisar.

2.6 Kollektivism och individualism

Individualism och kollektivism är begrepp det finns fördomar om gällande borgare och arbetarrörelsen. Ofta tänker man att kollektivismen har att göra med arbetarrörelsen och individualismen med borgarna. Stereotypiskt anses arbetarna alltid jobba i ett kollektiv och få saker gjorda som ett kollektiv. Arbetarna har ju också historiskt sett ställt sig på barrikaderna för sina rättigheter och genom det har de fått bättre förhållanden. Borgarna betraktas som herrarna som styr arbetarna och de rör sig oftast i små

kretsar stereotypiskt och historiskt sett. Genom dessa tankar och stereotypier vill jag lyfta fram en kausal orsak som kan påverka idrottsinriktningen bland med borgarna och arbetarna. Kollektivism och individualism är någonting jag ser att kunde vara rätt så viktigt.

Denna synpunkt kommer jag att ta upp också i analysdelen. Jag tänker alltså också dela materialet i lagidrottare och individuella idrottare. För att se om man kan hitta något belägg för dessa stereotypiska tankar. Det kan alltså vara möjligt att man hittar kopplingar mellan vänsterpartier och lagidrott och mellan högerpartier och lagidrotter.

2.7 Partihistoria

I Finland har vi haft mycket olika partier genom historien och partierna har också kunnat ändra inriktning ideologiskt sett under tid. För att i denna avhandling kunna behandla idrottarnas ideologiska tillhörighet och för att se om deras gren är i linje med hypoteserna så måste det vara möjligt att kunna bedöma om ett parti är mera till vänster, höger eller mitten på den politiska skalan.

Först måste jag definiera vad ett parti är, vad vi har för partier i Finland och hur de har uppkommit och vilka ideologier de jobbar enligt, för att sedan kunna bestämma om de ska klassas som ett parti som hör hemma till vänster eller höger på den politiska kartan.

En kort förklaring av vad parti betyder: ”Ordet parti kommer från latin och ordet *pars* och det betyder att vara del av någonting” (Mickelsson 2021, s. 40).

Partier byggs upp av faktorer som har en mening för medborgarna. Det innebär att när någonting har betytt tillräckligt mycket, så uppstår en folkrörelse som börjar jobba för denna sakfråga. Om denna folkrörelse blir större så kan det uppkomma ett parti från folkrörelsen. Partiets synpunkt utgår från den sakfråga partiet först har börjat jobba för och från det så bygger det upp sin politiska syn för att granska andra sakfrågor. Samlingspartiet och socialdemokratiska partiet har uppstått på detta sätt (Mickelsson 2021, s. 16).

Partierna i Finland uppkom enligt Mickelsson under en tidsperiod som han kallar tung modernisering (Mickelsson 2021, s. 19). För att få en bild över hur dessa partier som

grundats under denna tidsepok, början av 1900-talet, har Mickelsson satt upp vissa mätinstrument för att granska hur partierna har kunnat överleva.

Partierna i Finland uppkom enligt Mickelsson under en tidsperiod som han kallar tung modernisering (Mickelsson 2021, s.19). För att få en bild över hur dessa partier som grundats under denna tidsepok, början av 1900-talet, så har Mickelsson satt upp vissa mätinstrument för att undersöka hur partierna har kunnat överleva. Socialt kapital är en av de fyra sakerna Mickelsson har valt att ta upp, de tre andra är: konflikt, offentlighet och var man utövar politiken. Socialt kapital är det som höll uppe klasstanken och de olika sidorna. Arbetarna hade samma sociala kapital och det hjälpte dem att växa och bli stora. Ännu idag är socialt kapital en faktor. De som tänker på samma sätt om politik och partier söker sig till samma partier och samma kretsar.

Ett annat tema som Mickelsson tar upp är konflikt. Konflikter finns alltid mellan partier, men omvänt har många partier uppstått i och med konflikter. Trots att man inom västerländsk politik och samhället inte alltid vill skapa konflikter, så uppstår de ändå. Några områden där det uppstår konflikter inom politiken är religion, socioekonomi (till exempel arbetstagarna och arbetsgivarnas intressekonflikter), kultur och etniska tankar, centrum mot periferitänkande, styrelsesätt (till exempel att oppositionen kritiserar regeringen), utrikespolitik och materialistiska mot postmaterialistiska värden.

Det tredje temat Mickelsson nämner är offentlighet. Politiken och partiverksamheten sker ute i offentligheten. Partierna strävar efter att styra diskussionerna om dem ute i offentligheten genom sina partiprogram och olika partitidningar och annat mediastoff partierna publicerar. Medians uppställning påverkar ett partis verksamhet markant. En stor fördel för ett parti är om man har en egen välfungerande mediaplattform som breder ut sig till de stora massorna. De obundna mediernas uppmärksamhet måste man tävla om med alla andra partier.

Det fjärde temat Mickelsson tar upp är var man utövar sin politik och ämnen i politiken partiet utövar. Ett parti måste åtminstone finnas i lokala organ (kommunalfullmäktige) och helst också i riksomfattande organ (riksdagen) för att man ska kunna kalla sig ett parti. Platserna var man har utövat politik har ändrats under historiens gång, i dag finns det flera institutioner än vad det fanns när största delen av de finländska partierna grundades för över 100 år sedan. Subjekten är de som ser till att det uppstår politik på de platserna var man utför politik, utan subjekt kan man inte utföra politik i riksdagen

eller kommunfullmäktige. På ett ställe var man utför politik kan det finnas många olika subjekt (Mickelsson 2021, s.29–35).

Politik är inte ett område där alla är av samma åsikt. Om det vore så, så skulle politik sannolikt inte finnas. Politik är deltagande, det att man tar parti för någonting. Det att folk tar parti för olika saker gör alltså politik konfliktartat. Det måste finnas någonting gemensamt som man kan vara av olika åsikt om (Mickelsson 2021, s. 42).

I Finland har vi mycket gamla partier som är över 100 år gamla och de dominerar partifältet i Finland än i dag, åtminstone när det gäller antalet medlemmar och riksdagsledamöter. Detta har förstås krävt att partierna har varit tvungna att förändra sig, i och med att det i dag inte längre är samma tankar som för ett parti framåt som för 100 år sedan (Mickelsson 2021, s. 15–16).

De första partierna som funnits i de finländska förhållandena var hattarna och mössorna på 1700-talet när Finland var en del av Sverige. På 1860-talet började de första officiella partierna uppstå i Finland, man säger att tiden från 1860-talet till 1906 var den förhistoriska tiden för de finländska partierna. I slutet av 1890-talet och i början av 1900-talet hände det mycket och snabba saker inom den finländska politiken och allting utvecklades snabbt. Storstrejken 1905 anses vara startskottet till att partisystemet grundades (Mickelsson 2021, s. 24).

Mellan 1905 och 1918 levde man i klassprotesttiden i Finland och under denna tid grundades de flesta av dagens partier (Mickelsson 2021, s. 25). Efter inbördeskriget 1918 var det populärt med högerextrema och fascistiska partier, men dessa förbjöds efter andra världskriget. Då tilläts i stället vänsterpartierna, såsom kommunisterna, som tidigare hade varit förbjudna (Mickelsson 2021, s. 25). Under denna tid var alltså partierna ännu så att säga ”vanliga”, man kunde pricka in dem från vänster till höger. På 60-talet började nya aktörer komma in, Kristdemokraterna kom med på 60-talet liksom också Finlands landsbygdsparti. På 1980-talet började folk bli mera medvetna om ekologismen och en sorts oro väcktes, så 1987 grundades det gröna förbundet (Mickelsson 2021, s.26–27). Under 1980-talet försökte man inom partipolitiken i större utsträckning nå fram till människors emotionella sida efter att tidigare mest ha sett på saker rationellt. Samtidigt blev partierna mera så kallade arenapartier, man såg alltså snarare partierna som ställen där man utövade politisk verksamhet än att göra och forma politik (Mickelsson 2021, s.27). Motståndet mot globaliseringen gjorde att

det på 2010-talet också i Finland landade nationalistiska och populistiska tankar och i samband med detta uppstod Sannfinländarna (Mickelsson 2021, s. 27).

Politiken och partierna har upplevt många förändringar och stora sådana. När partikartan ritades upp i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet levde man i ett klassamhälle och partierna som grundades då byggdes upp på detta klassamhälle. Klassen bestämde till vilket parti man hörde. I dag lever vi inte längre i ett likadant klassamhälle och det betyder att partierna har också förändrats i takt med att samhället har förändrats. Också globaliseringen har lett till att politiken och partierna inte längre är lika viktiga i samhället. Många partier uppkom under en tid då kyrkan och Gud var någonting man såg upp till och i vissa fall kunde politiken och partierna överta deras position. I dagens läge har politiken och partiernas position försvagats (Mickelsson 2021, s. 20).

Man använder sig i dagens läge mycket av GAL-TAN skalan men jag ville ändå använda mig av en klassisk vänster-höger skala. Jag anser att den fyller bra de behov jag har för denna avhandling. Idrott och politik har ändå så gott som alltid handlat om vänster och höger, åtminstone i Finland. Så jag ser inget behov av att göra detta mera invecklat. Jag hade tänkt sätta upp data på det sättet att jag granskar de partier som uppkommer i data och deras ideologi och placering på vänster-höger-skalan. Efter att jag har gjort det så granskar jag idrottsgrenarna dessa politiker har utövat, om man kan dra några historiska kopplingar och om det finns någon sorts röd tråd i ideologierna/partierna och idrottsgrenarna. Jag tänker inte gå igenom vartenda ett parti vi har haft i Finland utan endast de som uppkommer i data. Det kommer att bli intressant att se om det går att hitta några kopplingar också sett till TUL och SVUL med mera.

Jag kommer endast ta upp de partier som uppkommer i data av analysenheterna i analysen av partikartan. De är de enda som just nu är relevanta för min undersökning. 13 olika partier är representerade i data på 59 riksdagsledamöter. Dessa partier är: Samlingspartiet, Finska partiet, Vänster Förbundet, Socialdemokratiska partiet, Framstegspartiet, Svenska folkpartiet i Finland, Sannfinländarna, Kristdemokraterna, De Gröna, Demokratiska Förbundet för Finlands Folk, Rörelse Nu, Centern och Liberalerna. Av vissa partier finns också deras föregångare med eller eventuellt någon annan som har representerat samma parti då dess namn har varit lite annorlunda än vad det är just nu. Bra exempel på detta är till exempel Centern som förut hette Agrarförbundet. Om något parti helt har avslutats men ett nytt parti har grundats på ruinerna av det så har jag

båda med, till exempel Vänsterförbundet och Demokratiska Förbundet för Finlands Folk. DFFF avslutade sin politiska verksamhet och efter det grundades VF.

En sak som är viktig i analysen och som medför utmaningar är att den finländska partikartan har ändrat mycket under 115 år. Så det är bra att jag lägger upp en skala på vilken jag försöker placera partierna från vänster till höger. Jag kommer att använda mig av en helt vanlig höger-vänster-skala i stället för en flerdimensionell skala. Först måste jag definiera en skala för att ha en skala där jag kan placera de politiska partier som mina idrottare representerar eller ha representerat. Jag kommer att gå igenom partierna från vänster till höger.

2.6.1 DFFF

Demokratiska förbundet för Finlands folk, DFFF. Partiet var aktivt från 1944 till 1990 och deras ideologi bestod av socialism.

Efter fredsförhandlingarna i Paris efter andra världskriget förbjöds de fascistiska partierna och det krävdes att man skulle tillåta de kommunistiska partierna. Då kom DFFF in på den finländska politiska kartan. DFFF:s grund lades i fängelse under fortsättningskriget, där byggde man sakta men säkert upp partiet. En del SDP-politiker flyttade över till DFFF när det grundades. DFFF blev direkt ett regeringsparti efter kriget och innehade de tunga posterna, stats- och inrikesministerposterna till exempel. DFFF blev mycket snabbt populärt och man kunde rätt så snabbt klassa partiet som ett massparti. Då såg det ut som att DFF kommer att bli ett stort och inflytelserikt parti. 1948 led man en stor valförlust och efter det isolerades DFF från regeringen i 18 år. Mellan 1945 och 1962 fick ändå DFFF mellan 40 och 50 platser i riksdagen i så gott som varje val. DFFF ansåg att det var viktigt att ha goda kopplingar till Sovjetunionen och partiet fick också mycket stöd från Sovjetunionen (Mickelsson, 2021).

DFFF började sakta men säkert närma sig socialismen under 60-talet. I slutet av 60-talet ansågs att DFFF:s mål var socialism, vilket innebar att makten var hos folket. I början av 70-talet tappade DFFF platser i riksdagen, på grund av stridigheter inom partiet. De kommunistiska partierna hade hela tiden problem med att det fanns två läger inom partierna och det gjorde deras arbete svårt. De kommunistiska partierna hade också länge önskat och planerat att samarbeta. 1989 föreslog man att FKP och

DFFF skulle slås ihop och detta skedde 1990. De första tankarna om denna fusion hade vuxit fram redan på 60-talet. FKP och DFFF var i politisk och ekonomisk kris när de slogs ihop. Stödet för partierna hade sjunkit hela tiden och båda hade skött sin ekonomi dåligt. Sovjetunionen stödde dem också med pengar under sin existens och efter Sovjetunionens fall stängdes denna pengakran. DFFF jobbade hårt för arbetarrörelsen under den tid det fanns (Mickelsson, 2021).

2.6.2 Vänsterförbundet

Vänsterförbundets ideologi anses vara ny vänster och rödgrön (Mickelsson, 2021).

Vänsterförbundet grundades 1990. Grundarna för partiet var Demokratiska Förbundet för Finlands folk och Finlands kommunistiska parti, som hade avslutat sin verksamhet. Båda partierna hade redan en längre tid velat slå ihop sina krafter och arbeta tillsammans, och nu skedde det. Kulturpersonen Claes Andersson valdes till ordförande för det nya partiet. Suvi-Anne Siimes valdes till följande ordförande. Hon avgick från partiet 2006 eftersom hon tröttnade på minoritetsvänsterns politik inom partiet. Partiet hade inte heller lyckats förnya sig och få nya väljare, utan tappade bara röstare (Mickelsson, 2021).

Vänsterförbundet har så länge de har funnits försökt arbeta för dem som har det sämre i samhället. Vänsterförbundet försökte hitta sin egen identitet i slutet av 90-talet efter att i början varit en direkt kopia av FKP och DFFF. Det skapade en så kallad tredje vänster, efter att man haft den första vänstern från tidigare som poängterade frihet, brödraskap och jämlikhet. Den andra vänstern poängterade socialism och genomförde jämlikhet och det nordiska välfärdssamhället. Den tredje vänster som infördes 1998 ansågs ha ny vänster, feminism, miljöpolitik och utvecklingslandspolitik eller så att säga biståndspolitik som viktiga punkter. Man ville också göra en skillnad mellan marknadsekonomi och kapitalism, man ville få marknadsekonomin att stöda samhället. Socialism var man inte längre intresserad av och inte heller av arbetarklassrörelsen, dessa ansågs höra till en förgångentid. Socialismen kom tillbaka i Vänsterförbundets agenda 2007, men som ett tankesätt snarare än ekonomi. Vänsterförbundet har alltid sett sig som rödgrönt och de har poängterat ekologiska frågor och varit kärnkraftsmotståndare. I valet 2015 när Paavo Arhinmäki hade valts till ordförande ville

man poängtera rödgrönheten ännu mera. Man ville undvika nedskärningar och i stället utöva stimulanspolitik. Li Andersson fortsätter på samma linje efter Arhinmäki och är dessutom en av Finlands populäraste politiker. Vänsterförbundet har lite från och till varit med i regeringen. De satt senast i regeringen under Rinne och Marin, 2011 var de också med i regeringen, men avgick direkt. Vänsterförbundet har fått mellan 12 och 16 platser i riksdagen under valen 2011–2019. Vänsterförbundets historia ligger i de gamla arbetarpartierna, men i dagens läge har de tagit rätt så långt avstånd från dem. Vänsterförbundet klassas att vara rätt så mycket längre vänsterut, men ändå inte som extremvänster. Vänsterförbundet har haft och har ännu starka kopplingar till fackförbunden och får mycket understöd från dem (Mickelsson, 2021).

2.6.3 Socialdemokraterna

Socialdemokraternas ideologi är i dag reformistisk socialdemokrati. Ursprungligen baserade SDP sig på socialism (Mickelsson, 2021).

Socialdemokraterna är ett av de äldsta partierna i Finland. SDP grundades i tiderna för att arbeta för arbetarnas rättigheter. Redan 1899 grundades SDP:s föregångare, arbetarnas parti. Man ansåg i början, vid partiets tredje representantmöte i Forssa 1903, att arbetarna var under förtryck och hade dåliga förhållanden och man skulle göra uppror mot kapitalismen. Samtidigt började man sträva efter åtta timmars arbetsdag, förbud för barnarbetskraft, man ville ha försäkringar och hälsovård för arbetarna och bland annat också arbetslöshetssäkerheter. Man ändrade också partiets namn till ”Socialdemokratiska Partiet i Finland”. SDP riktade in sig på utbildade och fattiga och man ville arbeta för fabriksarbetarna, torparna och människor utan ägor. Det ledande tankesättet eller ideologin inom arbetarnas parti var Karl Kautskys ortodoxi. Enligt denna tankegång var det ofrånkomligt att det socialistiska samhället skulle skjuta undan kapitalismen. Kautskys tankegångar stärktes i Finland efter representantmötet 1903 eftersom det partiprogram som blivande SDP då ritade upp var en kopia av partibrödernas program i Österrike, som kallades Wien-programmet. Wien-programmet hade tagit mycket inslag av Erfurt-programmet som Kautsky hade gjort. Andra tankesätt som levde inom arbetarnas parti var revisionism, utopism, radikalrevolutionärisk anarkism och syndikalism. De tankesätten som blev levande bland arbetarna var alltså

Kautskys ortodoxi och också Eduard Bernsteins revisionism, som var en förnyelse av Marx och Engels läror (Mickelsson, 2021).

SDP var ett stort parti direkt från början. Till exempel i riksdagsvalet 1916 fick SDP enkel majoritet i riksdagen, tyvärr så fällde man riksdagen direkt och ordnade nyval. Efter inbördeskriget satt endast en socialdemokrat i riksdagen, eftersom de övriga 79 ledamöterna var fängslade. 1907 till 1922 var SDP alltid det parti som samlade mest platser i riksdagsvalen. 1920 splittrades SDP och det grundades ett parti vid namn Finlands Socialistiska arbetarparti. Partiet var aktivt endast i tre år. Partiet hade starka kopplingar till exempelvis kommunisterna i Sovjetunionen. Partiet tog ändå ungefär hälften av SDP:s medlemmar och organisation. SDP:s fokus skiftade mera mot landsbygden och det tappade fotfäste i städerna. Mellan inbördeskriget och andra världskriget försökte SDP hålla avstånd från både kommunisterna och borgarna. Man försökte ändå locka personer som i dag skulle välja Vänsterförbundet med i partiet med olika riktlinjer. Skillnaden mellan kommunisterna och SDP under denna tid var att kommunisterna ansåg att en världslig revolution mot kapitalismen skulle ske när som helst, medan socialdemokraterna litade på att den parlamentariska reformpolitiken sakta men säkert skulle sköta sitt och göra samhället socialistiskt. SDP fortsatte att vara det största partiet ända fram till andra världskriget, ibland var det riktigt överlägset. Trots detta hade partiet ingen makt, först 1937 kom det för första gången med i riksdagen tillsammans med något annat parti. SDP var det enda partiet som kunde klassas som ett massparti (Mickelsson, 2021).

Efter kriget upplevde SDP igen en splittring, missnöjda politiker grundade egna partier. De som var missnöjda med ordförande Tanner och kommunisterna fick mycket större fotfäste. Vapenbrödraförbundet som förklaras under Samlingspartiet hade en stor roll i efterkrigstiden och gjorde att partierna närmade sig varandra och reformerades. Detta ledde till att dessa två stora partier till och med ingick i regeringen tillsammans 1962. Efter kriget började SDP bli ett mer allmänt parti, till exempel under generalstrejken 1956 jobbade man för höjda löner och bättre arbetsförhållanden. Samtidigt var denna generalstrejk startskottet till följande splittring. I slutet på 50-talet skedde en ny splittring när den falangen som stödde jordbrukare och speciellt småjordbrukare grundade ett eget parti. 1952 hann SDP också godkänna ett nytt partiprogram, första gången sedan 1903. Det nya partiprogrammet blev också rätt så gammalt, 35 år. I partiprogrammet 1952 ansåg socialdemokraterna att de började vara nära ett

socialistiskt samhälle. Eftersom samhället hade utvecklats mot ett mer socialistiskt håll under de senaste 50 åren så förväntade de sig att man snart uppnår ett idealistiskt socialistiskt samhälle. Under 50-talet förekom en stark splittring inom SDP när det gällde idrotten. Man diskuterade möjligheten att grunda en takorganisation för idrotten tillsammans med borgarna, vilket väckte hård kritik på vissa håll inom SDP. Det ledde också till slut till att man grundade nya rörelser, inom arbetarrörelsen till exempel. Det som egentligen var grunden till detta var att SDP hade olika riktningar inom sig och vissa ville fokusera på samhällspolitik och andra på arbetarklasspolitik. De som ville fokusera på samhällspolitik ville samarbeta med borgarna, vilket de som ville fokusera på arbetarklasspolitik inte understödde. På 60-talet lyckades man förena inriktningarna igen och de som hade hoppat av och grundat sina egna partier började från och med 1965 komma tillbaka. Det som gjorde en återförening möjlig och att det började lugna ner sig inom SDP under 60-talet var att den så kallade tredje linjen kom till makten och Rafael Paasio valdes till ordförande 1963. I samband med att SDP växte så byggde man också upp och utvecklade fackorganisationerna, och de fick mer inflytande hela tiden (Mickelsson 2021).

1980 hade SDP hela 100 000 medlemmar. Samhällsutvecklingen ledde till denna ökning i medlemsantal, samhället utvecklades snabbt mot ett industrisamhälle och jordbruksarbetena minskade. Många unga som var anhängare av den nya vänstern och stödde marxistisk socialdemokrati sökte sig till SDP under 60- och 70-talet. Dessa blev med tid mera höger- och centerinriktade socialdemokrater. Förutom dessa unga marxistiska socialdemokrater så fanns det två andra stora inriktningar inom SDP: högersocialdemokraterna och de demokratiska socialisterna. SDP fortsatte att vara det största partiet på 60- och 70-talet. Det normala under Kekkonens tid var att Centern och SDP var i regeringen, 1987 blev det ett skifte när SDP valde Samlingspartiet som sin regeringspartner (Mickelsson 2021).

Efter toppen vad gäller medlemsantal 1980 började det gå neråt för SDP och partiet kritiserades för att ha ett föråldrat och fantasilöst organisationssystem. Systemet var uppbyggt 1906 så det hade sett sina bästa dagar. På 80-talet sjönk medlemsantalet med ungefär 20 000, 2005 fanns det endast 56 000 medlemmar kvar i SDP. SDP:s ledning ansåg att de opartiska mediernas större makt påverkade SDP negativt. I medierna kritiserades ofta SDP:s ledare och SDP ansåg att medierna påverkade demokratin och minskade den. Partiet genomgick en kris och kritiserades mycket under 80-talet och i

början av 90-talet. Partiet måste förnya sig, men de nya ordförandena lyckades inte med det. År 1993 blev Paavo Lipponen vald till ordförande. Fortfarande hade man problem inom partiorganisationen, men trots detta gjorde partiet ett bra val 1995. I slutet av 90-talet utvecklades SDP:s ideologi mera i en postmodern riktning. Partiet var lite tudelat gällande EU och under 80- och 90-talet växte det upp en ny fraktion inom SDP, miljöskyddsfraktionen, som var av annan åsikt gällande kärnkraftspolitiken än ledningen. Under Paavo Lipponens ledning hade man stora regnbågsregeringar i slutet av 90-talet och början av 2000-talet, vilket var historiskt.

År 2007 led SDP en stor valförlust, man gjorde ändringar i partiet och valde en ung ordförande, 32-åriga Jutta Urpilainen. Partiet försökte gå in för att visa folk att det inte endast var för arbetare, man försökte också flörta med medelklassen. År 2013 hade det ännu inte skett någon förändring och Antti Rinne valdes till ordförande. Han riktade in sig mera vänsterut än vad Urpilainen hade gjort, vilket delvis slet partiet i bitar. 2019 blev Rinne statsminister, 2020 måste han avsäga sig statsministerposten och Sanna Marin blev statsminister och ordförande. Rinne lyckades inte avskaffa SDP:s identitetskris som partiet hade lidit av sedan början av 2000-talet. SDP är det parti som har haft absolut mest riksdagsplatser mellan 1907 och 2019, 2 382. Närmast kommer agrarförbundet/centern med 1 543.

2.6.4 De Gröna

De Grönas ideologi anses basera sig på att bevara naturen och ny politik. Ny politik innebär alltså att i stället för att koncentrera sig på politiska ideologiska saker så fokuserar partiet på vad som händer i samhället och arbetar för ett visst område, till exempel naturen (Mickelsson, 2021).

Gröna förbundet grundades 1987 och infördes i partiregistret följande år. De Gröna förde med sig en ny aspekt i finländsk politik. Partiet satsade på miljöpolitik och var mycket globalt. Det satsade mycket på naturskydd och ville i sina tal och skrivelser inte enbart fokusera på Finland utan pratade mycket också om Europa och världen. (Mickelsson, 2021).

Grunden för De Gröna lades på 70-talet, 1977 grundade man ett energipolitiskt förbund som arbetade för andra alternativ än kärnkraft, under 70-talet började också

miljörörelsen i övrigt växa fram. Den största grunden för De Gröna var den så kallade alternativrörelsen som inte alltid ville vara politisk, men arbetade för olika alternativ. Det förekom olika sorters uppstickarpartier som oftast arbetade för naturen och feminism bland annat. 1983 hade man redan de första kandidaterna med i riksdagsvalet, under det Gröna förbundet, trots att det inte ännu var ett registrerat parti. Man fick också två kandidater invalda. 1987 fick man in fyra kandidater. I sitt första riksdagsval som parti 1991 fick De Gröna 10 platser i riksdagen. Det grundades inte ett parti direkt inledningsvis för grundarna till Gröna förbundet var kritiska mot politik och partier. De ansåg till exempel att om de grundar ett parti så dör gräsrotsverksamheten ut och fantasin försvinner. Så småningom började ändå rösterna för att ett parti ska grundas få större kraft. Man hade många möten och funderade ut organisationsmodeller som skulle fungera för De Gröna som parti. Till slut vann rösterna för att grunda ett parti. Många ansåg att man behövde få struktur i verksamheten eftersom man innan ett parti grundades ganska långt hade levt enligt djungelns lagar och alla möten var inofficiella med mera. Gröna förbundet och Gröna uppkom efter att man valt att bli ett parti, två partier uppkom på grund av fraktioner inom Gröna förbundet. Gröna bytte namn två gånger och till slut dog partiet ut 1999 (Mickelsson, 2021).

Gröna förbundet tog mycket inspiration av likatänkare ute i Europa och speciellt i Tyskland, vilket är fallet ännu i dag. Den gröna ideologin anses innehålla sex olika teman: ekologism, individualism, deltagande och direkt demokrati, vänstertänk, tredje världen och ensidig vapenavrustning. I dagens läge arbetar man mera för att skydda naturen än ekologism. Vänsterförbundet har aldrig placerat sig på en klassisk vänsterhöger skala, och partiet arbetar också för minoriteter av olika slag.

Huvudfraktionerna inom de finska gröna har varit socialistgröna och djupekologisterna. Det att partiet är så bundet till huvudstadsregionen har väckt frågor och kritik samt stridigheter mellan de gröna i städer och gröna på landsbygden. De Gröna har hunnit sitta i regeringen, första gången var 1995 och senast efter valet 2019. De Gröna har fått in mellan 10 och 20 ledamöter i varje riksdagsval. De Gröna och Sannfinländarna har genom tiden varit motsatser och klara motpoler.

2.6.5 Agrarförbundet/Centern

Centerns ideologi och Agrarförbundets ideologi har genom tid varit demokratisk producent- och småbruksagrarism och centertänkande (Mickelsson, 2021).

Agrarförbundet fick sin start av drängarna i östra och norra Finland. Allmänt sett så började Agrarförbundet byggas upp på landsbygden, där den stora skiljande faktorn var språket. Drängarna ville undvika de svenskspråkiga för de var ofta adel och prästerskap och som motreaktion till dem och till den lutherska kyrkan väcktes folkrörelser som læstadianism och skörtrationen. Dessa rörelser ville skydda livsstilen på landet och bland drängarna motarbeta nya tankegångar. Ungdomsföreningsrörelsen var den mest centrala aktören i Agrarförbundets uppkomst. Denna rörelse väcktes i slutet av 1800-talet, medan de tidigare nämnda rörelserna uppkom redan tidigare. Ungdomsföreningen sträckte sig ut till medelklassen och sådana som hade det lite bättre än dem. Det fanns också andra rörelser som ledde till att Agrarförbundet grundades. Agrarförbundet grundades i Uleåborg och Vasa 1906, med två olika inriktningar, som senare slogs ihop. Till att börja med var Agrarförbundet starkt i kommunerna, men inte i lantdagen. 1907 fick förbundet ändå nio ledamöter invalda i riksdagen. 1922 var förbundet uppe i 42 ledamöter. Storstrejken 1906 var också för Agrarförbundet, precis som för många andra partier, ett startskott. (Mickelsson, 2021).

Agrarförbundet och SDP hade i början ganska likadana tankar, men de var inriktade på olika folkmassor. Agrarförbundet ville se till landsbygden medan SDP snarare riktade sig till industriarbetarna och städerna. Agrarförbundet hade ändå mer borgerliga inriktningar och tog idéer från borgerliga partier i sitt partiprogram. Religionen var också viktig. I deras ideologi var landsbygdsandan viktig, man litade alltså på jordbruket som näringsliv och att landsbygdslevnaden var ett bättre sätt att leva på. Redan i ett tidigt skede fanns det en fraktion som så att säga ”hatade herrar” och ville leva utan stora herrar på landsbygden. Dessa grundade senare ett eget parti som var grunden för Finska landsbygdspartiet, som också har varit grunden för Sannfinländarna (Mickelsson, 2021).

Agrarförbundet fick inledningsvis vara med i regeringarna efter Finlands självständighet. De så att säga ”normala” regeringarna grundades oftast av Samlingspartiet, Framstegspartiet, Agrarförbundet och Svenska Folkpartiet. Lapporörelsen hade sin grund i Agrarförbundet, och genom tiden har det också väckts andra populistiska och nationalistiska rörelser från Agrarförbundet, till exempel Kalajokilaakson pulaliike. 1937 var

de borgerliga tankarna och högertankarna svagare inom Agrarförbundet och man ingick regeringssamarbete med SDP. Före kriget hade Agrarförbundet 50 000–55 000 medlemmar, och partiet klassades alltså som ett massparti (Mickelsson, 2021).

På 50- och 60-talet började partiet sakta men säkert försöka bli av med agrarstämpeln och rikta in sig mera mot centern. I och med det nya partiprogrammet 1962 slutade partiet se sig som ett Agrarförbund och gick mera in för att vara ett allmänt parti för landsbygden. 1965 bytte partiet namn till Centerpartiet, från och med 1988 har det kallats Finlands Center. Partiet hade på 50-talet en stor uppdelning inom Agrarförbundet då de som stödde Kekkonen bildade ett läger och de övriga ett annat. Detta splittrade dock inte partiet, utan Veikko Vennamo var den som gjorde en fraktion i partiet då han grundade sitt eget parti i slutet av 50-talet. 1964 hade Agrarförbundet hela 280 000 medlemmar. Politiskt sett gick det bra för Agrarförbundet efter kriget, det var med i regeringarna och dominerade presidentplatsen. Partiet var aldrig störst, men det var stridigheter inom de andra partierna och Agrarförbundet var politiskt centerplacerat så därför var det passande i regeringarna till exempel (Mickelsson, 2021).

Samtidigt som Agrarförbundet blev Centern så ville partiet börja arbeta för att bli ett allmänt parti. Förstås fanns det motsättningar, speciellt bland de äldre medlemmarna. Partiet tappade många platser i riksdagsvalet 1970, 14 stycken, och platserna som tappades gick i stor utsträckning till Finlands landsbygdsparti, men ordförande Johannes Virolainen valde ändå att hålla fast vid sin linje. 1978 gjorde Centern rekord i parti-medlemmar, 309 144. Finlands landsbygdsparti arbetade ännu för att kämpa mot de så att säga ”herrarna” som nämnts tidigare som ett bränsle för uppkomsten av Agrarförbundet, för faktum var att största delen av Agrarförbundets och Centerns ledande gestalter alltid ändå hade varit så kallade ”herrar”. Det hot Finlands landsbygdsparti utgjorde mot Centern tog slut ganska snabbt när partiet splittrades och sakta men säkert dog ut under 70-talet. Också inom Centern fanns motsättningar mot Kekkonen, det var inte fallet bara i de andra partierna. Trots det fick han alltid fortsätta som president (Mickelsson, 2021).

Från 80-talet framåt så hade inte Centern några större kriser inom partiet, som skulle ha splittrat det. Det hade starka ordföranden i Paavo Väyrynen och Esko Aho under 80- och 90-talet. Partiet satsade också stort på att skapa en bra bild utåt, till exempel Esko Aho var en mycket karismatisk person som man byggde mycket runt. Till

Centerns historia och tradition hör att partiet har haft starka ordföranden, partiets sätt har byggts upp på det. På 80-talet började också Centern som landsbygdsparti ta mera hänsyn till naturen i sina partiprogram. Jordbrukarfalangen inom Centern var en hård motspråkare till EU-medlemskapet. På 90-talet hade Centern också mycket liberala tankar i sitt partiprogram, partiet ville se att alla skulle ges samma möjligheter och vara ansvariga för sig själva. Centern fortsatte att vara ett stort parti och senast Centern var statsministerparti var 2015–2019 efter att partiet segrat i valet 2015 och politiskt oerfarna Juha Sipilä blev statsminister. Det grundades en borgerlig regering som drog lite åt olika håll och man lyckades inte genomdriva social- och hälsovårdsreformen trots stora satsningar. Hösten 2019 avgick Sipilä som ordförande och sedan dess har Katri Kulmuni och Annika Saarikko fungerat som ordförande (Mickelsson, 2021).

Sedan valsegern 2015 har Centern varit på nedgång och är ett historiskt opopulärt parti just nu. 2019 fick partiet 31 platser i riksdagen och 2023 ser antalet ut att bli färre. Centern har åldrats mycket och långt över hälften av medlemmarna är över 60 år gamla. Centern och Agrarförbundet är det parti som genom tiderna har suttit mest i regeringen. Trots det är SDP det parti som har haft mest inflytande i riksdagen (Mickelsson, 2021).

2.6.6 Liberala folkpartiet

Liberala folkpartiets ideologi var liberalism. Partiet ville alltså satsa på rättigheter och friheter för individen. Partiet var aktivt 1965 till 1999. I dag finns det också liberalistiska partier (Mickelsson, 2021). Fokus i denna avhandling är ändå på Liberala folkpartiet.

Liberala folkpartiet grundades 1965 när de frisinnades förbund och Finska folkpartiet gick ihop. LFP växte aldrig till något väldigt stort parti vare sig ute på fältet eller i riksdagen. Partiets fokus låg på riksdagen och några stora städers kommunfullmäktige. LFP var oftast i valförbund, först med Samlingspartiet sedan med Centern. LFP började på 70-talet inrikta sig mera på socialliberalism och var inte lika högersinnat som de liberalistiska partierna vanligtvis var. LFP hade vanligtvis mellan 5 och 10 riksdagsledamöter på 60- och 70-talet, på 80- och 90-talet hade partiet svårigheter att få någon invald och till slut lades partiet ner (Mickelsson, 2021).

2.6.7 Sannfinländarna

Sannfinländarnas ideologi ses som populistisk och sedan 2008 har deras populism varit speciellt nationalistisk inriktad.

Sannfinländarnas historia går rätt så långt bak, vilket framkom i kapitlet om Centern och Agrarförbundet. Första grunden för Sannfinländarna var 1929 grundade Finlands smålantbrukares parti och på ruinerna av detta parti grundades Finlands landsbygdsparti i slutet av 1950-talet. På ruinerna av Finlands landsbygdsparti grundades sedan Sannfinländarna 1995 (Mickelsson, 2021).

2011 inleddes en helt ny tid i finländsk politik och ett fenomen man inte sett förut när Sannfinländarna fick hela 39 platser i riksdagsvalet och steg till det näststörsta partiet. Man kan säga att Sannfinländarna och De Gröna har grundats på grund av att samhället och världen har mått dåligt på olika sätt. De grundades dock av motsatta orsaker – De Gröna har sett på globala problem och Sannfinländarna på nationalistiska problem (Mickelsson, 2021).

Sannfinländarnas första partiprogram tog mycket inspiration från Finlands landsbygdspartis partiprogram. Partiet betonade kärnfamiljen, hårda tag mot kriminaliteten, Försvarsmakten och invandringskritik. Invandringskritiken växte starkt fram först 2007. I sina första val 1995 och 1999 fick Sannfinländarna endast en plats i riksdagen. Som tidigare nämdes så fick partiet hela 39 platser i riksdagen 2011 och sedan dess har det hållit den nivån. Man har ridit på det som globaliseringen ”har gjort åt Finland”, många industrier har flyttat bort från Finland och de platser som har lidit mest av detta har varit starka fästen för Sannfinländarna. I större städer har partiet inte varit lika stort. De partier som har lidit mest av Sannfinländarnas framfart har varit Centern och SDP. Timo Soini var en stark och karismatisk ledaren som ledde Sannfinländarna 1997–2017 och byggde upp hela partiet sakta men säkert (Mickelsson, 2021).

2015 kom Sannfinländarna med i regeringen. Tidigare hade partiet satt bekvämt i oppositionen och kritiserat regeringen, men efter detta fick de ta ansvar själva och var tvungna att gå med på en del kompromisser. 2017 meddelade Soini att han avgår som ordförande, Jussi Halla-aho valdes till ordförande och regeringspartnerna ville inte arbeta i en regering där Sannfinländarna leds av Jussi Halla-aho. 19 stycken

riksdagsledamöter avgick från Sannfinländarna och grundade ett nytt parti som först hette Nytt alternativ, senare blev namnet Blå framtid. Timo Soini och alla ministrar ingick i Blå framtid. De tog avstånd från Sannfinländarna genom att säga att de inte är ett rasistiskt parti. 2019 valdes inte en enda person från Blå framtid in i riksdagen.

Sannfinländarna hade flera inriktningar när de slog igenom 2011. I princip var alla invandringskritiska, men vissa var mera radikala. Endel var hårda patriotister medan andra var så kallade allmänna politiker. Man kan säga att Sannfinländarna är en mansdominerad rörelse där man skrattar åt feministiska idéer. Sannfinländarnas framfart fick de andra partierna att börja fundera över sin retorik och tänkande. Sannfinländarna har också under senare tid profilerat sig som hårda kritiker av klimatförändringspolitiken och har ansett att ett litet land som Finland behöver inte bry sig om vad De Gröna säger. Sannfinländarna är ganska långt i opposition i förhållande till varje större parti i Finland, partiet har väldigt lite gemensamt med något annat parti (Mickelsson, 2021).

2.6.8 Rörelse Nu

Rörelse Nu, på finska Liike Nyt, är ett mycket nytt parti, partiet grundades så sent som 2019. Som partiets ideologi ser Mickelsson deliberativa metoder, såsom medborgardiskussioner och nätdemokrati (Mickelsson, 2021, s.459). Rörelse Nu fokuserar ändå mera på sakfrågor än ideologiska frågor, vilket kallas för reflexiv politik (Mickelsson 2021, s. 352). Rörelse Nu var för första gången med i riksdagsvalet år 2019. Rörelse Nu försöker i sin verksamhet skapa nya organiseringsmodeller. Partiet litar mycket på grupperingar och olika diskussionsparlament som uppkommer på nätet (Mickelsson, 2021, s.334).

Den 19 april 2018 avgick Harry Harkimo från Samlingspartiet och rätt så snabbt efter det så berättade han att han kommer att grunda ett parti vid namn Rörelse Nu. Till exempel Mikael Jungner, SDP:s före detta partisekreterare, gick med i partiet. Rörelse Nu listade direkt upp sex viktiga punkter i sin verksamhet och dessa är: man måste ta hand om alla, marknadsekonomi är ett fungerande sätt att utveckla samhället så länge reglerna är rättvisa, klimatförändringen är på riktigt och man måste ta det i beaktande i beslutsprocessen, företagsamhet är det effektivaste sättet att få saker till stånd, man ska uppskatta individen och vara positiv gentemot Europa-tänkande. Den som anser

att dessa punkter passar in på en själv kan ta del av nätparlamentet som diskuterar olika politiska frågor och röstar om partiets ståndpunkt i dessa. Det som parlamentet sedan beslutar är också partiets ståndpunkt. Partiet hade ungefär 14 000 deltagare 2019 (Mickelsson, 2021, s. 334–335). Partiets förebild är det italienska partiet M5S, som använder sig av samma typ av digitala diskussioner. Detta parti har senare blivit autoritärt och litar på ett mycket starkt ledarskap (Mickelsson 2021, s. 372).

Först var Rörelse Nu endast ett valförbund men efter ett och ett halvt år valde partiet att registrera sig (Mickelsson 2021, s. 335). Rörelse Nu har haft en plats i riksdagen och den har besittits av partiets ordförande, den före detta seglaren Harry Harkimo.

2.6.9 SFP

SFP, Svenska Folkpartiet i Finland, hör till ett av de gamla partierna som grundades för långt över 100 år sedan. Som SFP:s ideologi ser man konservatism och liberalism, samtidigt jobbar partiet också för minoriteter och språkfrågor (Mickelsson, 2021).

SFP grundades i Helsingfors i maj 1906. SFP hör också till de partier för vilka generalstrejken i början av 1900-talet var startskottet. Då sade partiet redan rakt ut att det skulle jobba för svenska språkets ställning och rättigheter i Finland. Partiet tog en stark borgerlig ställning i början, vilket det måste ändra på redan knappa tio år senare, eftersom många svenskspråkiga gick över till SDP. SFP ansågs vara ett kaderparti i början och har aldrig blivit något massparti. 1964 tog SFP ett långt steg mot att bli ett allmänt parti för alla finländare då det skrev ut detta i sitt partiprogram. Fortfarande var ändå det svenska språket viktigt för SFP (Mickelsson, 2021).

SFP har alltid haft starka fästen i Svenskfinland, på andra ställen har partiet inte varit populärt. Under tidens gång har partiet fått allt färre platser i riksdagen, under 2000-talet har antalet platser varit runt 10 i varje val. Under första halvan av 1900-talet hade partiet oftast runt 20 platser i riksdagen. I dagsläget ses SFP som ett centerinriktat, liberalt och frisinnat parti och det är också så partiet själv vill att folk ska se på det. SFP har oftast också suttit i regeringen genom historien. SFP är till och med det parti som har suttit flest månader i regeringen mellan 1917 och 2000, 966 månader. Centern förlorar med 10 månader. (Mickelsson, 2021).

2.6.10 Samlingspartiet

Samlingspartiet ville att Finland skulle bli en monarki när partiet grundades i december 1918. Samtidigt grundades Framstegspartiet som ville att Finland skulle vara en republik. Vid denna tid var Samlingspartiet ett nationalistiskt högerparti. På 1920-talet var till exempel idrott en viktig fråga för Samlingspartiet och Framstegspartiet. Före andra världskriget förflyttade sig Samlingspartiet mycket högerut och klassades som ett konservativt och nästan högerradikalt parti, med många kopplingar till kyrkan och religion. Under denna tid var Samlingspartiets ungdomssektion rätt svag eftersom Samlingspartiets hårda konservativa linje inte föll yngre människor i smaken. Under mellankrigstiden betraktades Samlingspartiet, Framstegspartiet och SFP som kaderpartier. Samlingspartiet leddes av en elit i början, men man försökte få partiet att se mera demokratiskt ut genom att marknadsföra dess lokala filialer. Samlingspartisterna ansåg på sätt och vis sig vara bättre än andra, de ansåg sig vara ett elitistiskt parti. Dessa tankar härstammade från 1800-talet och syntes i partiets verksamhet under 1920- och 1930-talet. Samlingspartiet satsade i ett tidigt skede på att marknadsföra sig genom många medlemstidningar. Medan andra partier hade en tidning per valdistrikt hade samlingspartiet flera. Dessa tidningar var i samlingspartistisk anda privatägda så själva partiet kunde inte kontrollera dem så bra.

Samlingspartiet har alltid varit ett av våra största partier. Precis före andra världskriget hade partiet en svacka när fascistiska partier som IKL tog dess röster. Samlingspartiet samarbetade också i viss mån med IKL. Efter vinterkriget samarbetade SDP och Samlingspartiet genom vapenbrödräförbundet, vars mål var att hålla borta kommunisterna från beslutande organ. Efter fortsättningskriget hade socialdemokraterna och samlingspartisterna samma mål i fråga om utrikespolitik; de ville arbeta västerut. Samtidigt ändrades Samlingspartiets upplägg, tidigare hade Samlingspartiet letts av professorer, men efter andra världskriget gick partiet in för mera magistersledd verksamhet (Mickelson 2021).

Efter kriget råkade Samlingspartiet illa ut eftersom Sovjetunionen inte litade på partiet och den tannerska flanken av Socialdemokraterna. Detta betydde att Samlingspartiet under en lång tid inte satt med i regeringen, inte under hela Kekkonens tid. Paasikivi, som var statsminister direkt efter fortsättningskriget och sedan president, litade inte på Samlingspartiet, och Kekkonen fortsatte på samma linje. Efter fortsättningskriget var

också Samlingspartiet minst av de stora partierna. Mellan 1940 och 1965 satt Samlingspartiet ungefär 8 år i regeringen, av vilka 4 år under krigstiden (Mickelsson 2021).

När Samlingspartiet började forma ett nytt partiprogram efter 1945 så började det väckas socialistiska tankar bland deras idéer. Man började prata om socialistiska Samlingspartiet, som ändå började väckas på riktigt först på 50-talet. 1957 började det diskuteras att man inom Samlingspartiet skulle tillämpa dynamisk konservatism. Partiet skulle alltså hållas uppdaterat om vad som sker och kunna ändra sina tankar för att passa bättre in i samhället i takt med att samhället ändras. I samma valprogram inleddes en diskussion om medborgarkapitalism och socialistisk marknadsekonomi. Detta betydde att det gamla, konservativa och styva Samlingspartiet blev mera liberalistiskt och marknadsinriktat. Nu satte partiet de religiösa värderingarna som tidigare stått i centrum åt sidan. Partiet var redan då emot hög beskattning, och betonade också vikten av Försvarsmakten och att man skulle motarbeta revolutionär kommunism. Efter krigens började Samlingspartiets ungdoms- och kvinnoförening bli betydligt populärare än tidigare. 1950 hade samlingspartiet 72 500 medlemmar och 1960 var det uppe i 78 300 medlemmar. 1945 hade partiet haft endast 16 000 medlemmar. På 50-talet började det pratas om att Samlingspartiet snarare var ett massparti än ett kaderparti. Det hade fler medlemmar och utvecklade sitt partiprogram och sin verksamhet systematiskt. 1960 grundade Samlingspartiet en egen studentorganisation. Efter krigens var Samlingspartiet överraskande nog ett fattigare parti än de folkdemokratiska partierna DFFF och FKP. Samlingspartiet hade redan vid den här tiden förmögna medlemmar, men det betalades inte i någon större grad pengar till partiet, man satsade pengar till valen och gav man i övrigt stöd till partiet via olika stiftelser. De folkdemokratiska partierna organiserade allting via partiet, som var en viktig del av livet för medlemmarna. På 50-talet började tidningarna bli obundna och Samlingspartiet basade över många landskaps populäraste tidningar (Mickelsson 2021).

Samlingspartiet stod tillsammans med SFP på sig och satte sig emot omvalet av Kekkonen genom undantagslagen 1974. 1966 ansåg Otto Kirchheimer i en artikel att västvärldens klasspartier i högre grad har riktat in sig på att vara allmänna partier, så kallade "catch-all parties". Samma kunde ses i Finland. Samlingspartiet hade redan i sitt nya partiprogram 1957 börjat göra denna inriktning, även om det nationella Samlingspartiet förstås alltid ansett sig vara allas parti. Under 60- och 70-talet växte största

delen, 57–87 procent, av Samlingspartiets riksdagsledamöter fram från deras egna ungdomsorganisation (Mickelsson, 2021).

Efter fortsättningskriget började Samlingspartiet sakta men säkert snarare gå in ett upplägg som massparti än kaderparti. Ett element höll partiet dock fast vid. Partiet ansåg fortfarande att riksdagsgruppen var viktigast och att dess beslut och tankar vägde mer jämfört med hur det fungerade i andra masspartier. Från andra världskriget ända fram tills idag har Samlingspartiet fokuserat extra på de unga, och ofta har personer kunnat stiga från ungdomsorganisationen till ledande positioner i moderpartiet. Ofta kan man bli ordförande direkt i moderpartiet efter ungdomsförbundetiden, och i alla fall på 60- och 70-talet var det inte ovanligt att Samlingspartiets ordförande var mellan 35–40 år. På 70- och 80-talet hade så gott som alla samlingspartistiska tidningar endera blivit obundna eller lagts ner (Mickelsson, 2021).

Under slutet av 1960-talet var borgare som begrepp så opopulärt att man till och med inom Samlingspartiet försökte undvika att använda ordet. Under slutet av 1960-talet och början av 1970-talet förändrades Samlingspartiet. De unga kritiserade ledningen och ville förnya partiet i en mer borgerlig-riktning igen. De lyckades till sist med det, vilket ledde till att partiprogrammet skiftade inriktning från fosterländskhet till en mera individualistisk inriktning. Det här lämnade ändå en liten fraktion mellan de yngre och de äldre, de äldre samlingspartisterna hade ännu ett starkt fotfäste i tron i sin politik. I slutet av 60-talet var partiet till och med beredd att ingå i en regering med kommunisterna, vilket väckte kritik och uppståndelse omkring Samlingspartiet (Mickelsson 2021).

På 1980-talet började intresset för partilivet minska. Detta ledde till att partierna måste förnya sig och de ville nu få mera inslag från att partierna är de ställen där man gör politik. Partiet skulle vara en arena för att göra politik. 1987 såg vi i Finland för första gången en regering som grundades mellan Samlingspartiet och Socialdemokraterna. 1991–1995 ingick dessutom Samlingspartiet och Centern för första gången i samma regering. När Samlingspartiet började nå sina bästa framgångar i valen på 1980-talet började man samtidigt oroa sig för hur Samlingspartiet mår. Samlingspartiets medlemsantal var på nedgång samtidigt som Samlingspartiet nådde stora framgångar. Medlemsantalets utveckling fortsatte på samma sätt ända in på 2000-talet. Samlingspartisterna var som sagt inte lika föreningsaktiva som till exempel socialdemokraterna, men

blev alltid aktivare inför valtider. De unga inom Samlingspartiet började också vara oroliga för partiets åldersstruktur. 1993 var under 24-åringarnas andel av medlemmarna endast sju procent, under 50-åringarnas andel var också på nedgång, medan antalet medlemmar över 64-år ökade markant. Samtidigt var de unga också oroliga över att Samlingspartiets ideologi och värderingar började falla i glömska, vilket vissa ansåg berodde på att när partiet hade fastnat i oppositionen och bara fokuserade på att kritisera regeringen (Mickelsson, 2021).

1994 fick Samlingspartiet en ny ordförande, Sauli Niinistö. Då gick partiet in för en ideologi som visar upp ett starkt ledarskap. Samlingspartiet förknippas med att prioritera företagsamhet. Samlingspartiet började på 2000-talet ta in nyanser av nyliberalism i sin ideologi. Det ställde fortfarande individen i centrum och individen är ansvarig för sina angelägenheter och vad hen gör. Till exempel i alla ekonomiska förändringar som görs så granskar man hur de påverkar individen. Partiet lyfter också fram gemenskap och jämlikhet, trots att det ser på saker ut ett individualistiskt perspektiv. 2006 utnämnde Samlingspartiet sig till ett center-höger parti. Detta var nytt, Samlingspartiet hade tidigare alltid sett sig själv som högerorienterat och på senare tid måttligt högerorienterat. Samlingspartiet består ganska långt av konservatism, liberalism och socialreformism. Samlingspartiets medlemmars hushåll förtjänar mest i en jämförelse med alla andra stora partier. Idag vill Samlingspartiet ha en övervakad ekonomipolitik och lägre skatter. Idag betraktas också Samlingspartiet snarast som ett valparti och inte som ett kaderparti eller elitparti (Mickelsson, 2021).

Man kan se att Samlingspartiet alltid har stått högerut på den politiska kartan, ännu mer för 100 år sedan än vad det gör idag. Ideologiskt sett har partiet ändå alltid varit ett konservativt borgarparti.

2.6.11 Kristdemokraterna

Kristdemokraterna grundades 1959 som Finlands kristliga förbund, 2001 bytte det namn till Kristdemokraterna. Detta var en reaktion på det att Samlingspartiet hade tagit mera avstånd från religionen och tron i sin politik. Som Kristdemokraternas ideologi ser man kristendom (Mickelsson, 2021).

1970 fick Finlands kristliga förbund sin första riksdagsledamot. 1979 blev nio personer invalda till riksdagen från KD. Det att Kristliga förbundets popularitet började växa hade att göra med att de andra partierna började ta mera avstånd från tron i sin politik genom modernisering och samtidigt var det en motreaktion mot det gamla när det annars hände mycket nya saker i samhället. I partiets början så betonade man det mesta genom bibeln, partiet arbetade bland annat mot pornografi och säljning av starksprit. Politiskt sett sökte de kristliga sig högerut direkt, socialism sågs vara emot bibeln, man ville ha ren marknadsekonomi, men också välfärdssamhälle (Mickelsson, 2021).

Det största antalet riksdagsledamöter KD har haft var efter valet 1999, då fick partiet in 10 ledamöter. I dag så baserar sig KD:s politik ännu ganska långt på bibeln och kristna tankegångar. Annars är KD ganska långt ett sådant parti som vill ta alla i beaktande, alla olika sorters människor. KD är ganska långt det enda partiet av sitt slag i vårt land och historiskt sett är KD också rätt så unikt i Finland (Mickelsson, 2021). Idag är Sari Essayah partiets ordförande, och hon har också varit en rätt så framgångsrik toppidrottare.

2.6.12 Framstegspartiet

Framstegspartiet ses ideologiskt som ett liberalistiskt parti. Partiet var aktivt 1918 till 1951. Framstegspartiet grundades samtidigt som Samlingspartiet. Samlingspartiet var som sagt för en monark och Framstegspartiet ville att Finland skulle bli en republik. Framstegspartiet ville alltså att Finland skulle se framåt och bli modernt (Mickelsson, 2021).

Framstegspartiet ville se att staten styrde ekonomin, understödde progressiv beskattning och jämställdhet mellan män och kvinnor. Partiet delades i två fraktioner inledningsvis, vänster- och högerfraktionen. K. J. Ståhlberg hörde till vänsterfraktionen. Båda fraktionerna ville ändå föra mest centerpolitik, de ville bara samarbeta med olika partier. Framstegspartiet fungerade främst som ett kaderparti som satsade mest på valarbete (Mickelsson, 2021).

Framstegspartiet hade också problem med motsättningar inom partiet mellan stadsborna och landsbygden. Partiet fortsatte hela tiden att arbeta för att vara ett allmänt parti för alla. Trots att Framstegspartiet inte hade så värst många riksdagsledamöter på

20- och 30-talet hade det mycket makt och var så gott som alltid en del av regeringen (Mickelsson, 2021).

Efter kriget blev Framstegspartiet mera liberalt och man var emot klasstänkande inom samhället. 1951 upphörde Framstegspartiet och som fortsättare grundades Finska folkpartiet. Framstegspartiet dog sakta men säkert ut och man försökte få nytt liv i verksamheten genom att grunda ett nytt parti (Mickelsson, 2021).

2.6.13 Finska partiet

Finska partiet var ett parti som var aktivt i början av 1900-talet, närmare sagt 1905 till 1918. Som partiets ideologi betraktade man kulturpatriotism och socialreformism. Kulturpatriotismen handlade om att man ville lyfta upp det finska språket på samma nivå som det svenska språket i samhället. Finska partiet ses som föregångaren till Samlingspartiet (Mickelsson, 2021).

Partiet uppkom inom lantdagen och hade inte så värst mycket aktivitet utanför lantdagen till att börja med, partiet bestod direkt av konservativa som var rädda för utvecklingen och sin position. Finska partiet betraktades som ett elitparti, men man försökte ta hänsyn till andra och få bort stämpeln som elitparti. Man ville stärka den inre självständigheten i landet och som sagt förbättra finska språkets ställning i landet. Johan Vilhelm Snellman och Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen var grundarfäder till finska partiet. Man växte alltså i stor utsträckning upp på adeln, , socialpolitiskt sett betraktades partiet som radikalt.

Finska partiet gick rätt så långt hand i hand med det ungfinska partiet och efter inbördeskriget upphörde dessa två partiers verksamhet och man grundade Samlingspartiet.

2.7 Idrottshistoria

För att förstå varför vissa idrottsgrenar förknippas med vissa partier eller ideologier så måste man gå in på idrottshistorien både ute i världen och i Finland. Jag kommer att ta avstamp i det brittiska klassamhället och sedan undersöka hur idrotten har varit politiskt uppdelad i Finland under tid.

2.7.1 Det brittiska klassamhället

Det brittiska klassamhället är ett praktexempel på att där en person föds i hög grad påverkar vad personen börjar idrotta med. I Storbritannien under 1870-talet ansågs att man i internatskolor som var riktade till arbetarklassen skulle hålla på med gymnastik och helt normalt uppehållande av sin kondition i militärisk anda, i privata skolor sportade man mycket med olika spel för man ansåg att det var mera passande för överklassen (Mangan, 1999, s. 66). Detta ändrade i början av 1900-talet, då fick man också ordna olika spel i internatskolor och folkskolor som användes av arbetarklassen i London, man hade också redan tidigare spelat i dessa kretsar, men utanför skoltid (Mangan, 1999, s. 67). Man använde sig av militäriska metoder i internatskolor och folkskolor för man ansåg att man behövde lära upp barnen till bra invånare och att de annars ställde till med otyg ute på gatorna bland annat (Mangan, 1999, s. 69). Pengarna hade en stor inverkan på idrottsutbudet i de privata skolorna hade man mera kapital och kunde satsa på bättre idrottsliga förutsättningar för eleverna, medan folkskolorna inte hade lika bra förutsättningar att satsa på idrotten och anläggningarna (Mangan, 1999, s. 74). I södra London började man redan i slutet av 1800-talet införa till exempel fotboll på folkskolorna, man spelade matcher mellan skolorna och samlade in pengar till barnhem via dessa, det var mycket populärt bland eleverna att spela fotboll, träningarna skedde utanför skoltid (Mangan, 1999, s. 75–77). Förutom fotboll blev också kricket och friidrott populärt, friidrott var från tidigare redan i linje med det man hade beslutat om idrottsutövandet i folkskolorna (Mangan, 1999, s. 78). Fotbollen var den idrott som var mest populär bland arbetarklassens pojkar i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. I privatskolorna spelade man oftast till exempel rugby, men man spelade nog också fotboll (Mangan, 1999, s. 86). Under första halvan av 1800-talet var det många som ansåg att det inte var passande för ungdomar och blivande ”stormän”

att leka och spela, så man utvecklade inte idrottare, utan till exempel jakt och skytte var högt i kurs (Mangan, 2006, s. 59). Senare vände dessa tankegångar helt och hållet, vilket vi har kunnat läsa.

Kyrkan hade också en stor roll gällande idrott i Storbritannien på 1800-talet och på 1900-talets början. Inom kyrkan satsade man på spel och av dessa var cricket och fotboll populära, många fotbollsklubbar är grundade av religiösa ledare eller kyrkan (Mangan 2006, s.6).

Det att idrotten introducerades i skolor i Storbritannien och främst i London under slutet av 1800-talet hade också mycket att göra med lärarna och rektorerna. Om de idrottade själva var de mycket involverade och använde också sin fritid till att hjälpa eleverna i sitt idrottande. Detta troligtvis för de vill att eleverna skulle ha någonting vettigt att göra under sin fritid och lärarna brydde sig om dem (Mangan, 1999).

När man nådde fram till första världskriget hade armékopplingarna inom skolidrotten så gott som försvunnit i Storbritannien och det var nu friare. I folkskolorna hade man ändå tyvärr inte ännu tillgång till faciliteter för spel så de fick nöja sig med mera individuell idrott (Mangan, 1999, s. 88–89).

Fotbollen ses som en folksport – en sport för alla. I början i England under 1800-talet fanns det två olika versioner av fotboll. Den ena var rätt så våldsam och fysisk, lite liknande som rugby medan den andra sortens fotboll var kontrollerad och styrd av regler och taktiker, det är mera den fotbollen vi är bekanta med idag (Mangan 1999, s. 92).

När man började idrotta i högt värderade privata skolor i Storbritannien, som Oxford och Cambridge, så började man med rodd och cricket bland annat, man ansåg att om studenterna idrottade och var i bra form så levde de sunt i en sund kropp (Mangan 2006, s. 95-96).

Man kan se lite hur idrotten började forma sig i det brittiska klassamhället under 1800-talet och under början av 1900-talet. Härifrån kommer ändå ganska långt de olika kopplingarna mellan idrott och klass och genom det också kopplingar mellan idrott och ideologi. Förstås har det hänt saker och det har skett ändringar sedan denna tid, men det här har skapat fundamentet till kopplingarna. När vi tittat på den finländska

idrottshistorien kan vi se att det brittiska klassamhällets idéer gällande idrott och olika klasser också har funnits i Finland.

2.7.2 SVUL och TUL

I Finland har vi ett ganska intressant utgångsläge gällande sport. I Finland fanns det länge två olika takorganisationer för idrott, SVUL och TUL. SVUL, Finlands riksidrottsförbund var takorganisationen för högerinriktad och centrala aktörer. TUL, Arbetarnas Idrottsförbund i Finland är takorganisationen för vänsterinriktade aktörer. I Finland har inte kyrkan varit en aktör på idrottssidan, åtminstone inte på samma sätt som i till exempel Storbritannien. I Finland har idrottsorganisationerna och idrotten alltid varit fristående från kyrkan. Själva motsättningen SVUL och TUL är mycket unik internationellt sett.

Systemet i Finland har alltså genom historien varit helt unikt. Som man kan läsa senare har inte arbetarrörelsen och den borgerliga rörelsen kunnat samarbeta alls i vissa skeden och man har haft ministrar som har försökt förmedla mellan parterna. Det att man skulle byta läger har varit helt otänkbart och den som har gjort det har i värsta fall kunnat bryta kontakten med sin familj. Detta gör det här ännu mera intressant att studera och se om det finns överlappningar mellan lägren gällande idrottsgrenar eller om man också har hållit på med endast vissa grenar på ena sidan och vissa grenar på andra sidan. Ett annat tecken på motsättningarna är också det att Väinö Leskinen när han segrade i simning i arbetarnas OS 1937 i Antwerpen, Belgien sade åt medierna: ”Det är härligt att vara en bra simmare men det är ännu bättre att vara en bra simmare och socialdemokrat” (demokraatti.fi, läst 7.1.2023). Leskinen fungerade en tid på 1950-talet som inrikesminister. I mina ögon är det anmärkningsvärt att Leskinen riktigt har lyft fram sin politiska ställning i en intervju.

I början var den finländska idrottsrörelsen lojal och måttlig, då man började organisera idrott under andra halvan av 1800-talet (Hentilä et al. 1992, s. 133). De första idrottsföreningarna som grundades i Finland var segelföreningarna under 1850-talet och på 1870-talet fick man också lov att börja grunda gymnastikföreningar. Gymnastikföreningarna började spridas till alla under 1880-talet eftersom man ansåg att så många som hälften av de finländska männen inte var i tillräckligt gott skick för att antas till

armén (Hentilä et al. 1992, s. 133–134). I Finland började man alltså lite liknande som på arbetarsidan i Storbritannien, man började föra ut gymnastik åt barn och ungdomar för man ansåg att det var en bra idrott som hjälper hela samhället.

I början av 1900-talet började man grunda idrottsföreningar aktivt och också så kallade idrottsliga underföreningar till FBK, ungdomsföreningar och nykterhetsförbunden. Denna explosion i ökningen av antalet föreningar hade att göra med förryskningen och uppväckningen av nationalismen (Hentilä et al. 1992, s. 134–136). Det att man grundade idrottsföreningarna som underföreningar hade också att göra med tidens anda, tsaren beslutade om godkännande av föreningar från och med 1899, detta hade och göra med förryskningen (Kokkonen 2015, s. 31).

I slutet av 1890-talet började man väcka tankar om att organisera idrottsföreningarna under takorganisationer. Genom Helsingin Ponnistus väcktes de första tankarna om Arbetarnas idrottsförbund, detta var år 1897 (Hentilä et al. 1992, s. 137). År 1900 höll man ett instiftande möte för finländska gymnastik- och idrottsförbundet (SVUL), på plats fanns representanter från 17 olika idrottsföreningar. Myndigheterna godkände ändå aldrig denna takorganisations regler. Tack vare att föreningarna och människorna enade sig mot Ryssland efter storstrejken 1905 kunde man sätta språkdispyterna åt sidan (finska-svenska) och 1906 grundade man SVUL med både finskspråkiga och svenskspråkiga medlemsföreningar. Ganska snabbt började det knaka i fogarna och de finlandssvenska föreningarna ville gå sin egen väg. 1912 grundades FSGIF, Finlands Svenska Gymnastik- och Idrottsförbund (Hentilä, et al. 1992, s. 138–139). I början var uppdelningen alltså inte arbetare mot borgare utan uppdelningen var mera språklig. FSGIF var samtidigt förfäder till dagens FSI, Finlandssvensk idrott. Det finns alltså ännu en egen takorganisation för idrottsföreningar på finlandssvenskt håll.

1907 grundades Finlands Olympiakommitté och efter detta började finländarna delta i OS, med god framgång (Hentilä et al. s. 140). 1906 hade redan fyra idrottare från Finland tävlat i OS i Aten (Kokkonen 2015, s. 35).

På 1910-talet började man inom arbetarrörelsen jobba för att få en egen idrottslig takorganisation. De första kontakterna arbetarna fick till idrotten var via nykterhetsförbunden på 1880-talet, utifrån dessa grundades till exempel Helsingin Ponnistus. Arbetarna blev också medlemmar av allmänna föreningar som var borgerligt ledda, men det hände att arbetarna bröt ur sig från dessa föreningar och grundade egna föreningar.

Största grunden för arbetarnas idrottsföreningar var industriernas föreningar, som instiftades av industriernas ägare. Senare gjordes dessa föreningar självständiga från industrierna, på 15 år ökade denna typ av föreningar med över 200. En faktor som påskyndade instiftandet av arbetarnas föreningar var byggandet av föreningshus, som man byggde hundratals av på 1910-talet. I anslutning till dessa föreningshus hade arbetarna mycket olika verksamheter, bland annat idrottsverksamhet (Hentilä et al. s. 142–144).

Till en början var tankegångarna kanske inte alltid så positiva i fråga om idrott bland arbetarna och deras organisationer. Man ansåg att det var bra att medlemmarna idrottade som balans till deras tunga arbete, men toppidrott och tävlande ansåg man oftast att hörde till de borgerliga. Vissa ansåg att varje arbetare som blev medlem i en idrottsförening var en förlorad medlem för arbetarrörelsen (Hentilä et al. s. 146–147).

På 1910-talet började det uppstå motsättningar inom SVUL eftersom man inom arbetarrörelsen började vakna upp till tävlingsidrott. Vid denna tid hade arbetarrörelsen börjat vända blickarna mot Tyskland, där man idrottare mer aktivt och också tävlade och mot Sverige därifrån man hade sökt inspiration tidigare. Också ute i Europa började man grunda skilda takorganisationer för idrott för arbetarrörelserna i början av 1910-talet (Hentilä et al. s. 147–148).

Ungefär hälften av arbetarrörelsens idrottsföreningar var en del av SVUL, eftersom alla föreningar som hade tävlande inom idrott på sin agenda skulle bli medlemmar av SVUL. Små småningom började det inom SVUL uppstå stridigheter som hade med arbetarrörelsens idrottare att göra, bland annat under OS i Stockholm 1912. 1913 började man göra förfrågningar om föreningarna som hörde till arbetarklassen skulle vara intresserade av att grunda en egen takorganisation, nästan alla ansåg att det skulle vara det bästa. På grund av olika saker som hände i Finland och att också arbetarrörelsens ledare först inte så intresserade av idén sköts detta instiftande lite framåt hela tiden. 1917 började allting så småningom vara klart för grundade av en egen takorganisation, men revolutionen och inbördeskriget sköt upp dessa planer (Hentilä et al. s. 148–150).

Efter inbördeskriget städade SVUL ut så gott som alla arbetarrörelsens föreningar. Alla föreningar som hade deltagit i kriget förbjöds, också de föreningarna var över hälften av medlemmarna hade blivit dömda för att de hade deltagit i upproret förbjöds, dessa var en del av riktlinjerna som drogs upp (Hentilä et al. s. 153).

Efter inbördeskriget hade vi i Finland två stora takorganisationer, SVUL och TUL. TUL blev också medlem i den internationella arbetarrörelsens takorganisation. Dessa två hade inget samröre med varandra och föreningarna från de olika takorganisationerna fick inte tävla mot varandra (Hentilä et al. 1992, s. 167). Det började synas ett ljus i tunneln gällande samarbete mellan de två takorganisationerna i och med att man skulle ordna OS 1940 efter att Japan inte kunde ordna OS då landet gick i krig, och då måste TUL och SVUL börja samarbeta gällande arrangemangen (Hentilä et al. 1992, s. 181).

SVUL och TUL har alltså uppkommit på det här sättet. Någonting som verkade undvikbart blev fakta i och med inbördeskriget. Troligtvis skulle splittringen ha skett fast man inte skulle ha haft några meningsskiljaktigheter före inbördeskriget. SVUL har sedermera upphört, TUL finns ännu kvar idag. Det som har gjort hela detta speciellt är att meningsskiljaktigheterna mellan SVUL och TUL har fortsatt länge, ända in på 2000-talet. Jag skall också gå lite mera in på det.

Under vinterkriget närmade sig SVUL och TUL varandra. Båda förlorade föreningar och medlemmar under kriget. Så gott som det enda idrottsliga som ordnades under krigstiden var två bandylandskamper mot Sverige och Norge, i dessa var också spelare från TUL med (Hentilä et al. s.303). Under fortsättningskrigets ställningskrigsskede hände det mycket på idrottsfronten i Finland och då ordnade man många gemensamma FM-tävlingar med både TUL- och SVUL-idrottare som deltagare, sida vid sida (Hentilä et al. 1992, s. 307). Det började se ut som att dessa två takorganisationer kunde börja samarbeta igen, men så bra gick det inte.

Man hade också inre stridigheter inom TUL eller närmare sagt inom SDP, men dessa återspeglade sig i idrottsrörelsen. 1959 grundades TUK, arbetaridrottsföreningarnas centralförbund. TUK grundades av de som ville ingå närmare samarbete med borgarna (Mickelsson 2021, s. 168). Detta speglade sig till svårigheterna mellan SVUL och TUL på 60-talet, de som inte ville samarbeta med SVUL stannade i ledningen av TUL när splittringen skedde.

På 1960-talet var SVUL och TUL på krigsstigen, de diskuterade inte med varandra och till exempel till OS i Rom 1960 skickade man ett SVUL- och ett TUL-lag (Hentilä et al. 1992, s. 351). SVUL försökte under den här tiden göra sig till landets enda eller i alla fall ledande idrottstakorganisation, man bytte också namn till Suomen

valtakunnan urheiluliitto. 1966 lyckades SVUL och TUL nå en överenskommelse och i och med denna överenskommelse kunde SVUL- och TUL-föreningar delta i samma tävlingar och också skicka idrottare under samma flagga till internationella tävlingar. Denna överenskommelse var i kraft till slutet av 1990 (Hentilä et al. 1992, s. 352–353). Fortfarande fortsatte ändå motsättningarna och de olika takorganisationernas mål var att grunda en takorganisation utan oberoende specialförbund som man hade nu, men TUL och SVUL ville ju grunda ett centralstyrt idrottsintresseförbund på sina egna villkor (Hentilä et al. s. 360).

Under 1970- och 1980-talet började klasskillnaderna suddas ut inom finländsk idrott. 1972 hörde 62 % av arbetarklassens idrottsföreningsmedlemmar till SVUL-föreningar, 75 % av TUL:s medlemmar hörde till arbetarklassen (Hentilä et al. s. 366).

Man kan i Finland dra slutsatser om en persons ideologiska tillhörighet som före detta idrottare och sedermera politiker när man tittar på vilka idrottsförbund som har hört under SVUL eller TUL. Till exempel hörde skytteförbundet, nuvarande sportskytteförbundet under SVUL från början av 60-talet. Jag har egen erfarenhet av skytte eftersom jag själv är aktiv inom skytte. Skytte är en gren som genom historien har format folk mot den högra sidan ideologiskt sett. Många skytteföreningar har uppkommit efter gamla skyddskårer eller har ofta kopplingar till skyddskårerna om man börjar undersöka deras historia eller allmänna kopplingar till armén, som man ser som ett mera högerinriktat etablisseman i Finland. Själv måste jag säga att jag aldrig ens har träffat på en skytteförening som man skulle kunna säga rakt ut att den har TUL-kopplingar. Skytte har alltid varit mera för de borgerliga historiskt sett, i dag är inte fallet sådant, men på 1900-talet var det så.

Under 60-, 70- och 80-talet började grenförbunden välja sida, före detta hade de varit fristående. Nu hade både TUL och SVUL ändrat sina namn så att de var mera av takorganisationer, SVUL:s nya namn Suomen Valtakunnallinen Urheiluliitto nämndes tidigare. TUL:s motsvarighet var nu Työväen Urheiluseurojen Keskusliitto (Hentilä et al. s. 393). SVUL blev den intresseorganisation som under denna tid var mera för hela landet, största delen av grenförbunden blev medlemmar av SVUL. Fram till 1989 hade 54 grenförbund blivit medlemmar i SVUL och antalet medlemmar var över en miljon, medan TUL vid denna tid hade ungefär 500 000 medlemmar. Det är svårt att veta det

exakta antalet medlemmar eftersom många räknades som medlemmar på båda sidorna (Hentilä et al. s. 394–395).

I början av 90-talet började man ta steg mot en så kallad fusion mellan SVUL och TUL. Man grundade 1991 Statens motionsråd och till ordförande valdes Harri Holkeri, 1992 fick man TUL och SVUL till förhandlingsbordet. Efter många förhandlingar fick man både SVUL och TUL med på noterna, båda var i det här skedet i svår ekonomisk kris (Kokkonen 2013, s. 129–134). 1993 grundades Finlands idrotts- och motionsförbund. Grenförbund från alla olika takorganisationer: SVUL, TUL och FSI gick med i Finlands idrotts- och motionsförbund. Man började se en avpolitisering inom idrotten; de politiska tankarna började sakta men säkert lämna idrottssalarna (Mickelson, 2021, s. 252). 1994 inledde SLU, Suomen Liikunta ja Urheilu på svenska Finlands Idrott, sin verksamhet, det var inte helt problemfritt och det fanns fortfarande avund mellan de gamla lägren och det att det jobbade mera med före detta SVUL-arbetare än TUL gjorde inte saken bättre (Kokkonen 2013, s. 137–138). 2013 upplöstes SLU och det grundades en ny organisation, VALO, som på svenska också hette Finlands Idrott. Senare har den också upplöst och allt lyder i dagens läge under Finlands Olympiska kommitté.

Brottning och boxning anses ofta vara arbetarklassgrenar. Självt har jag en teori om att detta kan ha sina rötter i klassamhället i Storbritannien. Ofta så var det så att man ordnade boxningsmatcher i den så kallade underklassen och andra från samma kretsar slog vad på matchen. Genom detta växte till exempel boxningen inom arbetarrörelsen och än idag så klassar man boxning mera som arbetarnas/minoriteternas gren.

SVUL och TUL har influerat det finländska idrottssamhället under så gott som hela Finlands självständighet och man måste undersöka detta för att kunna förstå varför vissa grenar kopplas ihop med borgare och vissa med arbetare.

2.8 Hypoteser

För att göra saker och ting lite mer överskådligt har jag gjort ett skilt kapitel för hypoteser. Jag har haft många hypoteser runt denna studie, vissa nämns i andra sammanhang än i denna avhandling, men under denna rubrik tänkte jag lista de jag hade tänkt på innan jag inledde mitt arbete.

Själv hade jag många tankar om detta innan jag inledde mitt arbete utan att ens ha undersökt saken närmare eller läst på så mycket. Jag hade tänkt mig att jag skulle hitta många, runt 100, ledamöter som uppfyller mitt kriterium. Samtidigt hade jag tänkt mig att fokus skulle ligga hos de stora partierna och stora idrottsgrenarna. Samlingspartiet som har velat profilera sig som ett idrottarparti hade jag tänkt mig att skulle vara störst. En hypotes var bland annat att jag hade den tanken att brottare och boxare lägger sig vänsterut ideologiskt för de oftast har arbetarbakgrund samt för att dessa grenar har varit mycket populära bland arbetarklassen historiskt sett, alltså på 1900-talet. En annan hypotes var att seglarna är borgare. Segling är en dyr sport och oftast brukar samhällets överklass utöva sådana idrotter och man förknippar segling med överklassen. Om det bland riksdagsledamöterna finns någon före detta golfare så var min hypotes att de också går att förknippas med högern. Gällande bobollens historia så var min hypotes att om det skulle komma emot bobollsspelare så skulle de ligga till höger på det politiska spektrumet. En tanke jag också hade var den att lagsporterna, förutom boboll, skulle vara mera allmänna inom vänstern eftersom man inom vänstern sätter mera fokus på kollektivism än inom högern. Lagsporter som fotboll har också historiskt sett varit populära inom arbetarkretsar världen över.

Dessa var de hypoteser eller fördomar jag hade innan jag inledde mitt arbete. I slutet av avhandlingen kommer jag ta upp dem på nytt för att se om det har gått att bekräfta någon av mina hypoteser.

3 Metod

När jag har arbetat med min avhandling så har jag inte använt mig av metodupplägget i den rätta kronologiska ordningen utan vissa saker har kommit före andra. Jag har till exempel samlat in mina data innan jag har funderat på vad min datainsamlingsmetod är. Dessutom har jag funderat på upplägg och analys utan att ens tänka på forskningsdesign. Det var också svårt att bestämma vilken sorts design jag skulle använda mig av. Det var inte så lätt att kategorisera studien för skribenten.

3.1 Forskningsdesign

Som tidigare nämnt vill jag undersöka kopplingen mellan toppidrott och politisk ideologi bland Finlands alla riksdagsledamöter och lantdagsledamöter som funnits sedan 1907 till 31.12.2022. Jag vill undersöka detta eftersom vi i Finland har ett rätt så unikt idrottssystem där samhället har varit polariserat gällande politisk bakgrund och idrotten eller föreningarna. Det finns klara arbetargrenar och borgargrenar och jag vill se om man kan finna en koppling bland dem som har kommit långt i sin idrottskarriär och i sin politiska karriär.

Man behöver ha en forskningsdesign när man gör en undersökning. Det kan vara svårt att skilja på forskningsdesigner och metoder, man ser ofta att dessa är samma saker (Bryman, 2018, s. 71).

Jag kommer i denna avhandling att använda mig av statistisk analysmetod. Denna design är mest lämplig för min studie. Data i denna studie är inte så stor, men metoden i fråga är ändå den mest lämpliga.

Forskning grundar sig på tre viktiga kriterier, reliabilitet, replikation och validitet (Bryman, 2018, s. 71). Reliabilitet innebär att en studie man gör får samma resultat om man gör den på nytt eller om forskningen påverkas av olika slumpmässiga eller icke kontinuerliga fall. Till exempel om man utvecklar något mätinstrument för ett fall, till exempel en våg, men den visar olika vikt varje gång man väger samma sak på den så är denna våg inte trovärdig (Bryman, 2018, s. 72). Replikation innebär att när man har gjort en studie så ska den kunna vara möjlig att göra på nytt av någon annan forskare eller någon som är intresserad av ämnet. Vissa vill kanske utveckla eller göra samma

undersökning i ett ämne och någon annan vill kanske undersöka om den ursprungliga studien har rätt resultat, så man måste vara på det klara med vad man har gjort och beskriva det så att vem som helst kan upprepa studien (Bryman, 2018, s. 72).

Validitet innebär att man undersöker om slutsatserna som har gjorts i en undersökning har ett samband eller inte. Om materialet är plockat från olika ställen utan någon koppling så finns det ingen validitet i undersökningen. Av validitet finns det olika slag: mättningsvaliditet, intern validitet, extern validitet, ekologisk validitet och följdriktig validitet. Mättningsvaliditet innebär att man har ett begrepp som man vill mäta och måttet man gör ska spegla det man vill beteckna. Om det inte gör det så har begreppet inte en mättningsvaliditet, till exempel mäter faktiskt en våg en vikt. Intern validitet innebär att det finns ett kausalt samband mellan olika variabler som är hållbart. Som exempel i mitt fall, idrottsbakgrundens inverkan på den ideologiska tillhörigheten, gäller det alltså att hitta en validitet mellan dessa två variabler. Extern validitet innebär att om man gör en liknande undersökning eller undersökning någon annanstans med samma ämne så borde resultatet vara rätt så lika. Om man gör samma undersökning i Sverige så ska man kunna se samma kopplingar mellan idrott och ideologi. Det innebär att vara noggrann med urval till sin undersökning när man vill uppnå extern validitet. Ekologisk validitet innebär att en undersökning ska vara gjord i en naturlig situation för objektet som undersöks. Man ska gärna alltså göra någonting som har med folks vardag att göra, alltså någonting som är normalt och inte någonting som man tvingar människor att göra. Följdriktig validitet innebär att man drar slutsatser som går att koppla till ens resultat i forskningen. Det vill säga om man sedan hittar på slutsatser som inte har någonting med forskningen att göra så har man inte följdriktig validitet (Bryman, 2018, s. 72–74).

Dessa saker jag skrev om tidigare gäller mest när man gör en kvantitativ studie. När man gör en kvalitativ studie så gäller inte riktigt samma begrepp och mätinstrument (Bryman, 2018, s. 75). Jag kommer inte att gå in på dessa begrepp som är viktiga för en kvalitativ studie eftersom min studie inte är kvalitativ. Nu när jag har berättat om vilka kriterier som behövs för att göra en vetenskaplig kvantitativ studie så ska jag öppna upp min forskningsdesign lite mera.

Statistisk analys kommer alltså att fungera som min forskningsdesign. Närmare sagt statistisk analys med två variabler, var man använder sig av korstabeller. Statistiska

analysmetoder är en mängd olika hjälpmedel, som ska hjälpa till att göra sammanfattande beskrivningar av större data (Esaiasson et al. 2017 s. 393). Statistiska analysmetoder beskrivs oftast som en uppslutning av statistiska mått, till exempel, procent, medelvärden och sambandsmått. Statistiska analysmetoder kan användas för både kvantitativa och kvalitativa data, men oftast används det för kvantitativa data, för kvalitativa data är ofta inte tillräckligt stort (Esaiasson et al. 2017 s. 393). I denna studie så är kvantitativa data inte så stor, men statistiska analysmetoden går ändå att använda.

Statistiska analysmetoden kommer jag att använda som forskningsdesign för att det är den metoden som passar bäst in på det vad jag tänker analysera. Statistiken blir inte djupgående i min analys och jag har inget stort material som jag ska statistiskt analysera. Det är alltså lite och arbetar emot mitt val av forskningsdesign. Trots detta så är statistisk analysmetod det bästa för denna pro gradu-avhandling.

”Analysenheter i datamatriken representerar de undersökningsobjekt eller fall vi tänker undersöka för att angripa vårt forskningsproblem” (Esaiasson et al. 2017, s.48).

I statistiska studier så behöver man så många analysenheter att man kan göra en statistisk analys, mängden varierar från fall till fall (Esaiasson et al. 2017, s.50). Min studie är av experimentell natur och 59 analysenheter är tillräckligt för att kunna göra en statistisk analys i min studie.

Analysenheter kan begränsas till ett visst antal helt enkelt för att det inte finns flera analysenheter i vissa fall. Ibland kan de också begränsas för att det finns allt för många analysenheter och det skulle ta upp allt för mycket tid om man börjar analysera alla analysenheter (Esaiasson et al. 2017, s.50). I min forskning så handlar detta om den första begränsningen, förstås så finns det flera riksdagsledamöter som har idrottat, men inte hållit på med toppidrott i min mening och enligt min ursprungliga begränsning av data.

3.2 Urval och avgränsning

Mitt så att säga totalurval är rätt så brett, men lätt att utse. Urvalet är alltså riksdagen för att säkerställa att jag får ett tillräckligt stort utbud av analysenheter i min studie. Jag behövde i princip inte göra någon sorts begränsning i vad mitt urval är. Själva avhandlingen gjorde det i sig själv.

Alla 2 609 ledamöter som har funnits i Finland före 31.12.2022 är min datamatrix. ”En datamatrix är en schematisk tvådimensionell uppställning över det utsnitt av verkligheten som vi har valt att undersöka” (Esaiasson et al. 2017, s. 46). Denna matrix har jag alltså gått igenom och i min databas har jag skrivit upp både de som har idrottsbakgrund och de som inte har så att det skulle vara lättare att hänga med i det stora data. Materialet börjar från 1907, eftersom det första lantdagsvalet i Finland ordnades då.

Om jag hade börjat se på ett större urval så skulle det här ha blivit alltför brett. Med större urval menar jag till exempel alla som har varit med i kommunalpolitiken. Jag kunde ha minskat urvalet, men då kan det hända att jag inte skulle ha fått en tillräckligt stor pool av analysenheter.

När jag började med det här så visste jag att jag måste göra någon sorts avgränsning gällande vilka personer jag betraktar som idrottare. Detta också för att jag ska få ett så att säga delurval ur detta totalurval som är alla riksdagsledamöter. Annars skulle jag inte ha någon sorts kontroll över mitt material. Begränsningen jag gjorde i mitt material var att inom individuella idrotter skall riksdagsledamöten i fråga ha nått FM-medaljer eller landslagsnivå på seniornivå. Inom lagsporter så drog jag gränsen vid FM-ligaspel och landslagsuppdrag. Inom lagsporter är det svårare att uppnå en medalj i FM eftersom utövarmassan är mycket större och trots att en person kanske själv är en topp-individ så behöver det inte betyda att personens lag tar medalj. Begränsningen är alltså lite olika gällande individuella idrotter och lagidrotter.

Det finns flera grunder för begränsningen. Jag vill se att jag faktiskt hittar sådana som har varit rätt så professionella i sitt idrottsutövande. Förstås så var idrottsvärlden inte särskilt professionell för cirka 40 år sedan. Om en person har uppnått framgång i juniorserierna så kan det i många fall bara bero på talang, men om en person har uppnått medaljer och framgång i seniorklasserna så har personen troligtvis också satsat rätt så

seriöst på sin idrott i något skede under karriären. En annan orsak till denna begränsning är också det att det kan vara svårt att hitta bevis på idrottsframgång för riksdagsledamöter från till exempel i början av 1900-talet, åtminstone om det är några mindre framgångar, men man kan tänka sig att det finns berättat någonstans om riksdagsledamoten i fråga har uppnått framgångar i FM till exempel, även om det är 100 år sedan. Samtidigt innebär det här att jag troligtvis inte kommer att hitta så många idrottsframgångar bland de ledamöter som föddes längre in på 1800-talet, eftersom man i Finland började tävla i idrott först en bit in på 1900-talet. Finlands Olympiska kommitté grundades till exempel 1907 (olympiakomitea.fi, 11.11.2022). En stötesten gällande det här är också definitionen av idrottare och toppidrottare. Vem kan man klassa som en idrottare? Eller som toppidrottare? Det är frågor som många har olika syn på, men om en person har uppnått framgång på FM-nivå som jag tidigare skrev så har hen troligtvis varit rätt så seriös med sin idrott i något skede av sitt liv.

Något jag inte tog i beaktande när jag gjorde denna begränsning var att SVUL och TUL genom historien har ordnat sina egna mästerskapstävlingar i olika grenar. Detta har mest hänt på TUL:s sida, det har kommit emot vissa idrottare som är TUL-mästare i någon gren, ungefär en handfull, men jag har inte kunnat hitta några meriter av dem på FM-nivå. Det kan hända att de har varit så svurna till rörelsen att de bara har tävlat bland gemene man och inte har velat gå vidare från det. Sen kan det också hända att nivån på TUL-sidan har varit så låg att om idrottaren i fråga har deltagit i FM så har hen blivit långt ifrån toppen. Jag skulle ändå säga att det snarare kan ses som hobbyverksamhet om en person endast har tävlat på TUL-nivå. Man kan tänka sig samma om personer som kanske bara har tävlat på finlandssvensk idrottsnivå i någon gren, då skulle dessa också borde tas med i mina data. Då skulle materialet växa alltför stort och kanske också vara rätt så okontrollerbart. Det skulle alltså vara svårt att hitta information. Till exempel om någon har vunnit ett skidmästerskap inom FSS någon gång på 60- och 70-talet så kan det hända att detta inte skulle finnas nämnt någonstans. Som tidigare nämnt, om en person har meriter på FM-nivå så hittar man nog den informationen.

Jag ansåg också att med denna begränsning så skulle jag kunna få en tillräckligt stor databas, med minst 50 riksdagsledamöter som har varit idrottare på toppnivå i Finland. Optimistiskt tänkte jag att jag kunde få ihop minst 100 ledamöter med idrottsbakgrund, men jag kom inte upp till det. Jag uppnådde 59 analysenheter.

Meriterna som jag har satt som begränsningar gällande vem som kommer med i mina data är ju en sorts kontrollvariabler som alltid är konstanta och inte ändrar, utan meriterna är de som kontrollerar vem som kan tas med i mina data.

Nackdelar med att ha ett så stort urval som jag har och ingen tidigare forskning gjord är den att jag lätt kan missa någon toppidrottare. Det är svårt att hitta information om riksdagsledamöter som har varit aktiva för över 100 år sedan och ännu svårare att hitta information om deras idrottsbakgrund. Så det är lätt hänt att jag missar någon. Jag ville ändå gå igenom hela tiden för att försöka bygga upp en helhetsbild.

3.3 Datainsamlingsmetod

Datainsamlingen är den största utmaningen i denna studie. Detta beror på att det kan vara svårt att identifiera riksdagsledamöternas idrottsbakgrund. I synnerhet i fall där riksdagsledamöten i fråga har idrottat i början av 1900-talet är det svårt att hitta något bevis på detta. Också närhistoriskt sett är det inte nödvändigtvis så lätt att hitta idrottsbakgrunden. Jag gör här en kort genomgång av data, när jag har färdigställt den inleder jag analysen, alltså i avhandlingen. Datainsamlingen var ändå relativt lätt att göra och systematisk, jag öppnar i detta kapitel upp hur jag har gjort den.

För att samla min data måste jag gå igenom alla 2 609 riksdagsledamöter och lantdagsledamöter som vi har haft före 31.12.2022, med början från 1907. Jag måste göra detta stora arbete eftersom det inte finns någon tidigare forskning inom ämnet. Detta betyder alltså att forskningsområdet har i princip inte alls utforskats i Finland. Detta bidrog också till att öka mitt intresse för detta ämne, det är alltid intressant att gå dit som ingen annan tidigare har gått.

Lite har jag fått hjälp av medierna eftersom vissa medier har gjort grävande journalistik gällande några riksdagar. Suomen Kuvalehti har skrivit en artikel om olika riksdagsledamöter med någon sorts idrottskoppling och som satt i den riksdag som valdes 2011 (suomenkuvalehti.fi, läst 10.10.2021). Genom denna artikel hittade jag tolv riksdagsledamöter som passade in i min begränsning. Också idrottssidan etusuora.fi hade gjort en genomgång om de invalda riksdagsledamöterna med idrottskoppling efter riksdagsvalet 2019. Genom denna artikel hittade jag också några namn (etusuora.fi, läst 12.10.2021). Riksdagen har också på sin hemsida nämnt de olympiamedaljörer som

har varit eller är riksdagsledamöter. Jag kontaktade också Markku Jokisipilä från Åbo Universitet eftersom jag fick reda på att han kan ha gjort något motsvarande tidigare. Han hade en lista på riksdagsledamöter och kandidater som hade tävlat på EM- och VM-nivå. Där hittade jag en ledamot, som jag hade missat i mitt material. Denna info fick jag i mars 2023, då jag trodde att jag hade mitt material klart, så denna ena ledamot kom som påfyllnad. Annars fanns det ganska knappt om information om riksdagsledamöter med idrottsbakgrund. Jag arbetare mig framåt genom namnen genom att undersöka varenda en riksdagsledamot förutom de jag hade hittat på dessa sidor. De som var invalda 2011 och 2019 utan idrottsbakgrund behövde jag inte gå igenom eftersom etusuora och Suomen kuvalehti redan hade granskat dessa. Jag undersökte riksdagsledamöterna genom att använda mig av sökmotorn Google. Jag började alltid med att googla riksdagsledamotens namn, vid populära namn tillade jag "kansanedustaja" i min sökning och i vissa fall satte jag också till "urheiluu". Bästa stället att hitta information om dessa ledamöters privatliv var oftast Wikipedia, om jag där hittade någonting som kunde indikera på idrottsbakgrund fortsatte jag min sökning på andra sidor. I många fall gick jag också in på ledamöternas hemsidor, ganska få har ändå tyvärr hemsidor. Jag använde riksdagens egen databas som grund för min sökning. På riksdagens hemsidor finns alla dessa 2 609 riksdagsledamöter. Så jag började systematiskt gå igenom alla riksdagsledamöter/ ledamöter för lantdagen som varit sedan 1907. Jag gick igenom dem i alfabetisk ordning, jag ansåg att det var lättast, jag hittade inte heller någon sorts lista som skulle ha baserat sig på en riksdag/lantdag i gången. Det skulle också ha tagit längre att gå igenom på det sättet, eftersom det då skulle ha kommit så många namn emot som jag redan träffat på. Granskningen av riksdagsledamöternas bakgrunder har alltså varit rätt så ytlig, vilket beror främst på tidsbrist. Om man skulle vilja göra en mycket utförlig granskning skulle det ha varit bäst att sitta i ett arkiv och noggrant gå igenom varje riksdagsledamot. Jag har alltså säkert missat någon, men jag tror inte att detta antal kan vara mycket mera än allra högst 10. De personer som eventuellt förbigått min granskning är säkert till största del sådana som har varit aktiva inom idrotten under 1800-talet och i början av 1900-talet. Dessa människor finns det även i övrigt knappt med information om så idrottsbakgrunden är ännu svårare att hitta. I riksdagens databas och i böcker det finns från riksdagen om de riksdagsledamöter vi har haft så finns det ingenting nämnt om dessa ledamöters idrottsbakgrund, inte ens om till exempel Lasse Viréns. Det tycker jag att är lite konstigt.

Datainsamlingen var rätt så rakt på sak och lätt att genomföra, men rätt så tidskrävande. Mycket intressant och givande var det att utföra datainsamlingen.

3.4 Databearbetning

I detta stycke cirklar jag lite runt olika ämnen som kunde fungera som några sorts variabler i min avhandling. Dessa variabler kommer att hjälpa mig i min databearbetning. Jag har försökt plocka ut det som är väsentligt till mina variabler för att göra arbetet lättare.

”En variabel är helt enkelt en egenskap eller ett attribut som varierar när det gäller olika ”fall”. Om egenskapen inte ändrar på något sätt när man använder den i koppling till olika situationer eller fall så är det en konstant (Bryman, 2018, s. 73).

De viktiga variablerna i en samhällsvetenskaplig forskning är beroende variabler och oberoende variabler. ”Den beroende variabeln beskriver variationen i den egenskap hos analysenheterna som vi vill förklara”. ”Oberoende variabler beskriver variationen i egenskaper hos analysenheterna som vi tror kan förklara variationen i den oberoende variabeln” (Esaiasson et al. 2017, s. 51–52).

Sett till Esaiasson et al.:s förklaring av beroende och oberoende variabler så kommer min beroende variabel att vara partiet eller partiets placering på vänster-höger skalan eftersom denna variabel är den som jag vill undersöka. Oberoende variabeln är sedan idrottsbakgrunden och det är den jag vill se att ska kunna påverka personens ideologi i politiken. Dessa två variabler, parti/ideologitillhörighet och idrottsbakgrund, är två klara variabler i min forskning. Dessa två saker är dessutom de som jag fokuserar på och som jag har valt att plocka fram i min datamatrix och forskning. Dessa två variabler är rätt så lätta att operationalisera. Jag kommer att göra en genomgång av varje parti som kommer upp i min data och på basen av den genomgången utreda deras ideologiska ståndpunkt. Idrottsbakgrunden får jag fram när jag granskar varje riksdagsledamot individuellt och personens bakgrund. Idrottsbakgrunden är ganska rakt på sak och helt och hållet faktabaserad.

Det finns också många fler variabler man kan använda sig av i vetenskaplig forskning. Min data är ändå rätt så enkelt så det finns inte flera variabler jag kan använda mig av som har vetenskaplig förankring. Förstås kan man ändå spekulera lite kring olika andra

variabler som kunde användas i en forskning som detta. Det har jag också lite gjort i fortsättningen under denna rubrik.

Vissa idrottare har blivit populära under sin idrottskarriär och kanske de rider på populariteten och kommer med i riksdagen tack vare det. Då kan man ju fundera att har det varit deras tankar om ideologi som har lett till vilket parti de har valt, har de alltid haft dessa tankar? Eller har de bara råkat bli ”headhuntade” till något parti utan att sist och slutligen tänka så mycket annat än att de gärna skulle sitta i riksdagen, ingen skillnad vilket parti de ställer upp för? Juha Väättä hade ställt upp i riksdagsvalet för Centern och Samlingspartiet innan han lyckades bli invald med Sannfinländarna, hur ligger det då alltså till med hans ideologiska tankar? Det med popularitet är inte det jag ska kolla på i denna avhandling. Som politiker kan man skaffa sin popularitet först på många andra fronter också. Fokus ligger i denna avhandling som sagt på ideologiska kopplingar mellan idrotten och politikerna. Detta till trots så har, som tidigare nämnts, troligtvis inte den idrott politikern i fråga har utövat påverkat så politikerns ideologiska inriktning i någon större utsträckning. Dessa riksdagsledamöter kan ändå ha uppnått en viss popularitet under deras idrottskarriär som sedan har lyft dem ända till riksdagen.

Idrotten är inte den enda variabeln som påverkar en persons ideologiska riktning. Jag skulle själv säga att det är en variabel som inte påverkar så värst mycket. Mera påverkar familjen, skolan och allmänt miljön en person växer upp i och lever i. Förstås så påverkar också idrotten människor mycket och kan göra det ideologiskt om de till exempel idrottar så länge att de blir framstående idrottare i sin gren så som personerna i mitt data. Då har idrotten varit en mycket stor del av personens liv när hen har växt upp och det har säkert format personen som människa. Lagkamraterna och tränarna kan påverka personens tankesätt i livet ganska mycket i det långa loppet. Detta diskuterar jag djupare under politisk socialisation.

Är ideologi rätt sak att koppla ihop med grenvalet? Det var en tanke som slog mig under skrivandet av denna avhandling. Vore det kanske lättare att endast se på partiets placering på det politiska spektrumet? Det är ändå kanske mera vad man förknippar med idrott och politik, men ser i Finland mer på om en person är medlem i SVUL eller TUL, alltså höger eller vänster, borgare eller arbetare. Sen igen som vi kan läsa när jag har förklarat ideologi som begrepp så kan vi se att ideologiganska långt är ett begrepp

som innehåller en hel mängd med idéer som binds ihop och dessa bildar en ideologi. Så dessa två påverkar varandra, alltså idrott och ideologi. Genom sin tankar, alltså ideologi, gör en person kanske ett beslut om vilken idrott hen börjar med, eller kanske föräldrarna gjort det för personen i fråga när hen var yngre. Idrotten påverkar en persons tankar, eller då ideologi också i det långa loppet, så detta kan sedan påverka personens ideologiska riktning till olika håll under personens uppväxt och liv.

En teori som jag lite bollade med var om kollektivism och individualism kunde vara en viktig sak gällande idrottsinriktningen bland de borgerliga gentemot arbetarrörelsen. Min idé var att man inom borgerliga kretsar är mera individualistiska i jämförelse med arbetarkretsarna. Så har det till viss mån varit genom historien, arbetarna har samlats i större massor för att kunna motarbeta borgarna. Oftare sätter man också inom borgerliga kretsar sina egna behov före det goda för hela samhället. Nog finns det ju förstås också folk inom arbetarrörelsen som prioriterar sina egna behov före andras, människan är ju oftast egoistisk till sin natur. I mina egna funderingar kan jag inte ändå hitta så många saker som backar upp detta tankesätt. Det finns individuella grenar som klart förknippas med borgarsidan och med arbetarrörelsen. Till exempel golf och segling är bra exempel på individuella idrottsgrenar som förknippas med borgare medan brottning och boxning oftast förknippas med arbetare. I fråga om lagsporter är det inte lika klart. Inom lagsporter finns det klara grenar som alltid har förknippats med borgare eller uppkommit ur borgerliga kretsar men det finns också lagsporter som förknippas med arbetarrörelsen, men inte kanske lika exceptionella som det finns bland borgarna. Till exempel hästpolo och lacrosse är typiska borgerliga grenar. Fotboll är däremot en sport man kanske har förknippat med arbetarrörelsen historiskt sett, vi kunde ändå läsa tidigare att fotbollen som vi känner den i dag har sitt utsprung i borgerliga kretsar.

3.5 Analysteknik och tolkning

I analysen kommer jag att ta en djupdykning i de 59 riksdagsledamöterna som jag har i min datamatrix. Jag kommer inte gå in så djupt på var och en personligt. Jag kommer snarare att lista partierna och idrottsgrenarna för att sedan försöka tolka och se om det finns historiska kopplingar mellan idrottsbakgrunden och partivalet eller ideologi.

Jag kommer att gå igenom varje parti som är representerat i mitt data och sedan granska vilka riksdagsledamöter som har representerat partiet i fråga och deras idrottsbakgrund och se om det historiskt sett i Finland och i världen finns starka kopplingar mellan denna gren och den politiska ideologi som utövaren/riksdagsledamoten har representerat. Genom denna jämförelse kommer jag sedan se om jag kan dra några slutsatser gällande min forskningsfråga: *Finns det en koppling mellan toppidrottsbakgrund och politisk ideologi bland med finländska riksdagsledamöterna?*

Det jag alltså utgår från är de representerade partiernas ideologi och idrottshistoria i min analys, jag försöker hitta kopplingar dem emellan. Analysen kommer alltså inte vara någon stor statistisk analys utan en jämförelse mellan tankar och historia om idrottsgrenarna och politiska ideologier.

Ofta kan idrottarna bli medlockade till partier utan att fundera desto mer på deras ideologiska tänkande. Till exempel så pratade jag för en tid sedan med Markku Uusipaavalniemi, OS-silvermedaljör i curling och han blev invald som Centerns kandidat i riksdagen 2011. Senare bytte han till Sannfinländarna. Uusipaavalniemi berättade att han hade fått erbjudande från alla stora partier att ställa upp för dem i riksdagsvalet. Han hade sedan ganska långt fattat sitt beslut utifrån vilket parti han tyckte att fungera bäst för honom. Han hade inte alltså tänkt på den ideologiska läggningen tidigare och hans idrottsval hade inte heller influerats av politisk ideologi, det var sist och slutligen ganska långt slumpen som avgjorde vilket parti han ställde upp för.

Jag kommer också ha med lite tabeller i min analys som gör det hela lite bättre överskådligt. Så kommer jag alltså att försöka hitta kopplingar och fundera över kopplingar mellan toppidrott och ideologi.

4 Analys

I detta kapitel kommer jag att analysera min data och analysenheterna som finns i den. Analysen kommer att göras mera på ett allmänt plan. Jag kommer presentera vad jag har hittat och analysera om man kan se några kopplingar mellan olika riksdagsledamöters idrottsbakgrund och partival.

Jag har i princip två forskningsfrågor jag har lutat tillbaka på i min uppsats. Dessa är:
Genom tid, hur har toppidrottarna varit representerade i riksdagen?

Kan man se en koppling mellan grenval och ideologi?

Dessa två frågor ska jag försöka besvara i min analys.

Till slut hade jag 59 analysenheter i min data. De första idrottsframgångarna kunde jag datera tillbaka till 1890-talet och de senaste på 2010-talet. Till exempel Samlingspartiets Ville Kaunisto spelade ännu korgboll i finska ligan 2019, samma år som han blev invald i riksdagen. Juho Aitamurto från Finska partiet nådde framgångar i skidning på 1890-talet.

I min data finns det hela 13 partier representerade och 26 idrottsgrenar. Det säger sig självt att ingen enskild gren och inget enskilt parti representeras i någon större utsträckning. Samlingspartiet är i topp med 19 ledamöter med toppidrottsbakgrund. Största idrottsgrenen som är representerad är friidrott med 16 ledamöter, därefter kommer skidning med fem, så där är det en stor skillnad. Vad gäller partier kommer Agrarförbundet och Centern på andra plats efter Samlingspartiet med 12 ledamöter.

I min data har jag fyra ledamöter som i något skede under sin politiska karriär har bytt parti, dessa räknas två gånger i mina tabeller eftersom jag har placerat dem på båda partiernas listor. Jag ansåg att det var det vettigaste sättet att göra det på. Detta betyder att i några tabeller som jag har lagt upp så är den totala-summan 63 ledamöter, fast det alltså i verkligheten finns 59 ledamöter i min data.

Jag har gjort olika tabeller för att göra det hela mer överskådligt. I en tabell har jag alla listade enligt person, i en annan har jag listat personerna på basen av idrottsgren och

parti och i en tredje har jag ännu gjort en lista där jag delar upp grenarna i individuella sporter och lagsporter. Idén med dessa tabeller, i synnerhet de två sist nämnda, är att kunna få en bättre och mer överskådlig bild lättare av huruvida man kan se partiskillnader mellan idrottsgrenar. Kan man se att sådana som ställer sig vänsterut ideologiskt har idrottat mera med en viss gren och vice versa. Till sist har jag också en fjärde tabell där jag listar de idrottare för vilka var man kan dra paralleller mellan grenval och ideologi eller partival. Denna tabell kommer jag att ha i resultat-delen.

I tabell 1 har jag listat alla riksdagsledamöter som passade in på mitt kriterium. De är listade i alfabetisk ordning, jag ansåg att det var det lättaste sättet att ordna dem på. I tabellen framkommer deras namn, parti, idrottsgren, största meriter och när de har suttit i riksdagen. Materialet är insamlat före riksdagsvalet 2023 så de som satt i riksdagen 2019–2023 har bara ”-” i slutet i kolumnen ”tid i riksdagen” eftersom de satt i riksdagen under datainsamlingen och jag inte kunde veta att får de fortsätta eller inte. Här skulle man också ha kunnat lista till exempel förening och område för att kunna se mera djupgående samband.

Tabell 1 Riksdagsledamöter som uppfyller avgränsningen

	Namn	Parti	Idrotts-gren	Största Merit	Tid i riksdagen
1	Aaltio Sampsa	Saml	Simning	FM guld	1979-1987
2	Aitamurto Juho	FP	Skidning	Framgångar på 1890 talet i skidning	1908-10, 1917
3	Andersson Claes	VF	Badminton	FM-Silver	1987-99, 2007-08
4	Asell Marko	SDP	Brottning	OS-silver	2007-11, 2019-
5	Berner Rolf	Framstegs	Friidrott	FM-guld	1945-1951
6	Bremer Klaus	SFP	Simning	FM-medaljer i simning och vattenpolo	1995-2003
7	Bryggare Arto	SDP	friidrott	OS-brons	1995-99, 2003-07
8	Elomaa Ritva	Sannf	Bodybuilding	VM-silver	2011-
9	Essayah Sari	KD	Friidrott	VM-guld	2003-07, 2015-
10	Estlander Ernst	SFP	Segling	OS-representation	1907-14, 1917-45
11	Forsius Merikukka	Gröna+saml	Tennis	FM-guld	1999-2011
12	Gröndahl Kelpo	DFFF	Brottning	OS-guld	1962-1970
13	Gustafsson Jukka	SDP	Fotboll	FM-seriespel	1987-

14	Halme Tony	Sannf	Boxning	FM-guld	2003-2007
15	Harkimo Harry	Saml+NU	Segling	Tredje i jorden runt segling	2015-
16	Hasu Heikki	Agrarf/C	Skidning	OS-guld	1962-65, 1967-69
17	Hellsten Voitto	SDP	Friidrott	OS-brons	1962-1969
18	Honkonen Kuuno	DFFF	Friidrott	FM-guld	1958-1979
19	Hostila Sulo	SDP	Brottning	FM-guld	1956-1975
20	Joutsenlahti Anssi	SMP+Sannf	Friidrott	FM-brons	1979-87, 2011-15
21	Kalliomäki Antti	SDP	Friidrott	OS-silver	1983-2011
22	Kaunisto Ville	Saml	Korgboll	FM-Guld (41 A-landskamper)	2019-
23	Kekkonen Matti	Agrarf/C	Friidrott	FM-brons	1958-1970
24	Kekkonen Urho	Agrarf	Friidrott	FM-Guld	1936-1956
25	Kiuru Pauli	Saml	Triathlon	EM-brons	2011-
26	Kivisaari Pasi	C	Friidrott	FM brons	2019-
27	Komi Katri	C	Hästsport	FM-guld	1999-2015
28	Kosonen Hanna	C	Skidorientering	VM-guld	2015-
29	Laine Ensio	DFFF/VF	Fotboll	Liga-spel	1968-1995
30	Lamminen Kalevi	Saml	Volleyboll	Landskamper	1987-1999, 2003-2007
31	Landström Eles	LFP	Friidrott	OS-brons	1966-71
32	Lehti Eero	Saml	Boboll	FM-seriespel	2007-2019
33	Leskinen Väinö	SDP	Simning	Arbetar OS-guld	1945-48, 1951-70
34	Lindén Suvi	Saml	Simhopp	FM-brons	1995-2011
35	Maijala Eeva-Maria	C	Vildmarks-vandring	FM guld	
36	Matikainen-Kalström Marjo	Saml	Skidning	OS-Guld	2003-2015
37	Mattila Leo	LFP	Rally	Deltog i Monte Carlo rally tre gånger	1954-58, 1962-66
38	Mieto Juha	C	Skidning	OS-Guld	2007-11
39	Multala Sari	Saml	Segling	VM-Guld	2015-
40	Orrenmaa Juhani	LFP	Friidrott	FM-silver	1970-72, 1975-79
41	Pylväs Juha	C	Friidrott	FM guld	2015-
42	Rauramo Anssi	Saml	Basket	EM-spel	1987-1998
43	Rehn Olli	C	Fotboll	FM-seriespel	1991-1995, 2015-2017
44	Ruoho Veera	Sannf+Saml	Taekwondo	VM-Brons	2015-2019
45	Saariaho Urho	Saml	Friidrott	FM-guld	1945-1966
46	Saimo Sylvi	Agrarf/C	Paddling	OS-Guld	1966-1978

47	Salolainen Pertti	Saml	Simning	FM-brons	1970-96, 2007-19
48	Semi Matti	VF	Boxning	FM-Brons	2015-
49	Siimes Outi	Saml	Långdistanslöpning	EM- och VM-deltag	1996-1999
50	Skinnari Ville	SDP	Ishockey	FM-seriespel	2015-
51	Stubb Alexander	Saml	Golf	EM-representation	2011-2017
52	Suontausta Yrjö	Framstegs	Fotboll	FM-guld	1945-1947
53	Tarvajärvi Nilo	Saml	Boboll	FM-Silver	1970-72
54	Tiainen Arto	SDP	Skidning	OS-silver	1970
55	Turtiainen Ano	Sannf	Styrkelyft	Världsrekord	2019-
56	Uusipaavalniemi Markku	C+Sannf	Curling	OS-silver 2006	2007-2011
57	Viren Lasse	Saml	Fröidrott	OS-guld	1999-07, 2010-11
58	Väätäinen Juha	Sannf	fröidrott	EM-guld	2011-2015
59	Wallinheimo Sinuhe	Saml	Ishockey	VM-silver	2011-

I tabell 2 har jag sedan närmast mig det som verkligen ska analyseras, nämligen idrottsbakgrunden och ideologin eller partival. Tabellen är rätt så stor, men rätt så tom. Detta för att jag har 26 olika idrottsgrenar representerade i min tabell och 13 olika partier. 63 analysenheter finns det i tabellen allt som allt. Så det blir rätt så många ettor och tvåor i tabellen.

Tabell 2 Idrottsgrenar och partier representerade i mitt material

Idrottsgrenar	DFFF	VF	SDP	Gröna	C	LFP	Sannf	Rörelse	Nu	SFP	Saml	KD	Framstegs	Finska	Totalt
Friddrott	1		3		4	2	2				2	1	1		16
Skidning			1		2						1			1	5
Simning			1							1	2				4
Segling								1		1	2				4
Fotboll	1		1		1								1		4
Brottning	1		2												3
Boxning		1					1								2
Korgboll											2				2
Boboll											2				2
Ishockey			1								1				2
Curling					1		1								2
Tennis				1							1				2
Taekwondo							1				1				2
Rally						1									1
Strykelyft							1								1
Badminton		1													1
Bodybuilding							1								1
Triathlon											1				1
Hästsport					1										1
Skidororientering					1										1
Volleyboll											1				1
Simhopp											1				1
Vandring					1										1
Paddling					1										1
Ultralöpning											1				1
Golf											1				1
Totalt	3	2	9	1	12	3	7	1	2	19	1	1	2	1	63

Man kan se att fokus ligger på de större partierna i tabell 2. Samlingspartiet är klart störst med 19 ledamöter. Centern har alltså 12, SDP 9, Sannfinländarna 7 och resten av de 9 partierna har en till tre ledamöter. Dessa har jag alltså hittat när jag har gått igenom lantdagen och riksdagen från 1907 till 31.12.2022. Grenarna är alltså mycket mera utspridda, det finns upp till 26 grenar i mitt material, dubbelt upp jämfört med partierna. Som sagt, friddrotten är störst med 16 ledamöter, men sen blir det ett djupt fall, skidning är följande på fem ledamöter. Hela 13 av idrottsgrenarna har haft endast en representant i riksdagen. Vissa i alla fall idag stora idrottsgrenar fattas helt och hållet i mitt material. Till exempel en stor gren där Finland har varit framgångsrik i dag, innebandy, har ingen ledamot, inte heller traditionella grenar som cykling, orientering och skidskytte.

Tabell 3 Ledamöterna uppdelade i individuell idrott och lagidrott

Idrottssätt	DFFF	VF	SDP	Gröna	C	LFP	Sannf	Rörelse	Nu	Saml	SFP	KD	Framstegs	Finska	Totalt
Individuell idrott	2	2	7	1	11	3	7	1	13	2	1	1	1	1	52
Lagidrott	1		2		1				6				1		11
Totalt	3	2	9	1	12	3	7	1	19	1	1	1	2	1	63

Jag gjorde också en tabell för att överskåda läget mellan lagidrotter och individuella idrotter. Endast 12 riksdagsledamöter har kommit från en lagidrottsbakgrund, trots att det i min avgränsning räcker att man har spelat på FM-nivå eller högre för att räknas med bland lagidrottarna. Som individuell grenutövare måste man ju ha nått framgång i form av medaljer i sin gren för att räknas med.

Jag inleder analysen av partitillhörighet och idrottsbakgrund. Eller närmare sagt en genomgång. Jag börjar vänsterut. Jag har satt upp partierna från vänster till höger i min korstabell med början från Demokratiska förbundet för Finlands folk och jag avslutar med Finska partiet. Mellan dessa två partier finns det 11 partier som har haft riksdagsledamöter som passar in i min avgränsning. På samma sätt kommer jag att gå till väga i denna korta analystext också.

4.1 Idrottare i DFFF

Jag inleder alltså genomgången med DFFF. Demokratiska förbundet för Finlands folk hade under sin aktiva tid tre riksdagsledamöter som passar in i min avgränsning. Inte så dålig siffra med tanke på att de var med i riksdagen dryga 40 år. Dessa tre har tävlat i olika grenar: friidrott, brottning och fotboll. Kopplingen mellan brottning och TUL, alltså vänstern, är rätt så klar. När TUL gick inför att satsa på toppidrott 1983 hörde brottning till A-tyngdpunktsgrenarna (Hentilä 2019, s. 41–42). Man förknippar också annars ofta brottning med arbetarklassen. Så troligtvis har idrotten och partivalet haft en inbördes koppling i detta fall. De två andra ledamöternas idrottsbakgrund ligger alltså i fotboll och friidrott. Fotbollsspelaren var Ensio Laine som var aktiv i Turun Kisa-Veikot, som var en TUL-förening, han var annars också aktiv inom TUL och arbetarrörelsen hela sitt liv. För Turun Kisa-Veikot spelade han också fotboll i mästerskapsserien (tul.fi, hämtad 1.12.2022). Friidrott var också en av grenarna som man satsade på inom TUL och samtidigt en av de viktigare grenarna (Hentilä 2019 s. 41–42). Friidrott har alltid varit en stor gren i Finland, så man kan se det mera som en allmän idrott för både borgare och arbetare. Fotboll ser man kanske mera som en arbetargren historiskt sett. I kapitlet om idrottens framväxt i det brittiska klassamhället kunde man se att fotbollen blev mycket populär bland folkskolorna som var för arbetarklassen. Här kan man alltså se en koppling mellan idrottsbakgrund och val av parti.

I fotbollen och brottningen kan man alltså se klara kopplingar, kanske inte lika mycket i friidrotten.

Så i princip kan man säga att två av DFFF:s riksdagsledamöter har haft någon koppling mellan sin idrottsgren och partiet eller ideologin de senare har valt att representera i riksdagen.

4.2 Idrottare i vänsterförbundet

Vänsterförbundet som grundades efter DFFF är följande i tur. Vänsterförbundet har haft två forna toppidrottare som riksdagsledamöter. En har varit en boxare och de andra har spelat badminton. Boxning hörde till en av de viktigare grenarna inom TUL och klassades som en A-gren (Hentilä 2019, s. 41–42). Så det är rätt så logiskt att säga att här finns en viss koppling mellan idrottsgrenen och partival. Mellan badminton och vänsterideologi hittar jag ingen speciell koppling.

Boxning har precis som brottning oftast setts som arbetarklassens idrottsgren, denna studie stärker detta lite. Badminton har varit en marginalgren i Finland och en rätt så ung gren, grenen blev en OS-gren så sent som 1992.

4.3 Idrottare i SDP

Inom SDP har det funnits nio idrottare som passar in på min avgränsning. Tre av dessa har varit friidrottare, två brottare, en skidare, en simmare, en fotbollsspelare och en ishockeyspelare. Om jag börjar med brottarna så gäller det samma här som under DFFF. Brottning var en av TUL:s stöttregrenar, detta gör brottning i viss mån till en mera vänsterbetonad gren. Så här finns alltså också en koppling mellan grenval och partival. Efter SDP tar brottarna också slut i mitt material så det understryker ännu mera brottningens vänsteförankring. Brottningens vänsterkoppling blev rätt så klar efter inbördeskriget, många medlemmar i SVUL:s brottarsektion blev fängslade för de hade varit på de rödas sida och brottningens verksamhet dog rätt så långt ut inom SVUL och de flesta brottarna flyttade över till TUL (Virtapohja 2022, s. 81). Friidrotten, som alltså är störst inom SDP, är som jag sade tidigare lite av en allmän gren.

Friidrottare har funnits både till höger och vänster ideologiskt sett. Grenen har varit stark inom TUL och SVUL. Skidning är lite i samma situation som friidrotten. Skidning är en allmän gren som man har hållit på med i Finland hur länge som helst. En gren som också är uppskattad i hela landet. Fotboll var ett ämne under DFFF och man kan se en liten koppling mellan arbetarklassen och fotbollen. Fotbollen var inledningsvis under början av andra halvan av 1900-talet klart populärast i södra Finland och längs med västkusten (Kokkonen 2015, s. 143). Södra Finland och städerna där har ändå alltid varit starka fästen för arbetarrörelsen. För simning och ishockey har jag inte kunnat hitta att grenarna skulle luta mera åt vänster eller höger. Inom båda grenarna har man haft aktiv verksamhet både inom SVUL och TUL.

Några kopplingar hittade jag här också mellan ideologin och idrott. Som sagt så efter SDP kommer det inga brottare längre, detta visar att kopplingen varit stark mellan vänstern och brottnig. Några slutsatser kan man fundera omkring i dessa fall.

4.4 Idrottare i De Gröna

De Gröna har endast haft en riksdagsledamot som uppfyller mina avgränsningar. Merikukka Forsius har tävlat i tennis. Forsius hann också representera Samlingspartiet i riksdagen. Tennisen ser man kanske mera som en borgerlig gren. Så det kan ses som lite intressant att Forsius valde de Gröna till sitt parti inledningsvis, men sedan bytte hon alltså. Sen igen så lyder inte De Gröna under samma ideologiska tankegångar som de äldre partierna, som jag skrev om de Grönas historia.

De kan vara svårt att ens hitta någon idrottsgren som skulle vara en gren man kan förknippa med De Gröna. De har många forna idrottare eller idrottsaktiva som är med i partiet och deras inställning är positiv gentemot idrott. Jag tror ändå att om en person väljer de Gröna så är det inte idrotten hen vill arbeta mest för om hen blir invald i riksdagen, utan det finns andra saker som är viktigare på agendan.

4.5 Idrottare i Centern och Agrarförbundet

Centern har alltså haft hela 11 ledamöter som har haft en bakgrund inom toppidrott. De är mycket utspridda. Största grenen bland Centerns riksdagsledamöter är friidrott. Urho Kekkonen är den mest kända av dessa, och han tog till och med FM-guld i höjdhopp. Förstås så var då ännu Centern Agrarförbundet. Centern och Agrarförbundet har haft fyra friidrottare, två skidare, en fotbollsspelare, en curlare, en ryttare, en skidorienterare, en vandrare och en paddlare. Många av dessa grenar är sådana som man förknippar med landsbygden. Centern har mest skidare av alla partier, skidning är populärare ute på landsbygden än i städerna, så det låter logiskt. Skidorientering, vandring och hästsport är sådant man gör på landsbygden, trots att hästsport är en dyr gren så man kan också se den grenen som mera borgerlig, men passar bra in på centerns ideologi. Skidorientering är en landsbygdsgren och så också vandring. Jag visste inte ens att man kunde tävla i vandring. Här fick jag också fundera lite om jag godkänner grenen i mitt material. Jag har inte ändå gjort någon sorts avgränsning i vilka sorts grenar man måste ha tävlat. Curlaren Markku Uusipaavalniemi har jag själv pratat med om hans partival. Alla stora partier ville ha Uusipaavalniemi på sina listor. Han valde sedan enligt det parti han tyckte hade de bästa värderingarna. Alltså hade partivalet inte influerats av hans idrottsbakgrund. Senare bytte Uusipaavalniemi till Sannfinländarna. En paddlare har också varit ledamot för Centern, Sylvi Saimo hann också vara ledamot så länge Centern var Agrarförbundet. Paddling vet jag inte riktigt om man kan lägga in i något höger- eller vänsterfack. Rodd ses allmänt som en gren för överklassen, paddling är ju lite liknande. I alla fall behöver man tillgång till vatten och en kajak för att syssla med paddling, vilket ändå inte är möjligt för alla. Det är ändå svårt att hitta en koppling mellan landsbygdsparti och paddling.

Man kan alltså se en del landsbygdskopplingar i grenvalen bland med Centerns och Agrarförbundets riksdagsledamöter. Det stärker lite mina hypoteser. Några samband kunde man alltså också hitta inom detta parti.

4.6 Idrottare i Liberala Folkpartiet

Partiet har haft tre ledamöter som har varit professionella i sin sportutövning innan de har tagit steget till riksdagen. Samtidigt börjar jag i min analys röra mig mot borgerliga och högerpartier. Av Liberala folkpartiets riksdagsledamöter med professionell idrottsbakgrund har två varit friidrottare och en rallyförare. Det är som sagt svårt att

placera friidrottare eftersom friidrott har varit populärt inom både TUL och SVUL. Bilsport, dit rally hör, kan ses som en lite mer borgerlig gren. För att köra rally så behöver man en hel del kapital bakom sig. Så jag anser att man här kan se en koppling mellan ideologi eller partival och val av idrottsgren.

Liberalerna har ju alltid velat se att folket har frihet att göra vad de vill. Det att man satsar sina pengar på motorsport uppvisar en rätt så långt gått ekonomisk frihet. Leo Mattila, som var rallyförare, körde på 1950-talet och då fick man nog betala allting med sina egna pengar.

4.7 Idrottare i Sannfinländarna

Precis som Sannfinländarnas medlemsskara är brokig så kan man också säga att de sju riksdagsledamöter de har haft med professionell idrottsbakgrund också är en brokig skara. Två har varit friidrottare, en boxare, en tyngdlyftare, en bodybuildare, en taekwondoutövare och en curlare. Som sagt så finns det friidrottare i nästan alla partier. De finns också bland nationalistiska och populistiska sannfinländarna. Annars så tror jag också att det är ganska svårt att kunna arbeta med någon koppling eftersom den populistiska och nationalistiska rörelsen är rätt så ny och det inom idrotten i Finland har funnits en motsättning mellan arbetarrörelsen och borgarna. Sannfinländarna har ändå lyckats locka rätt så många idrottare till sina led. Två av dessa idrottare är sådana som har bytt parti, curlaren Markku Uusipaavalniemi bytte från Centern till Sannfinländarna och taekwondoutövaren Veera Ruoho har bytt från Sannfinländarna till Samlingspartiet. En av friidrottarna, Juha Väätäinen, hade också ställt upp för andra partier tidigare innan han blev invald för Sannfinländarna. Det finns alltså en hel del partibytare bland Sannfinländarnas idrottare.

De så kallade styrkegrenarna har de enda representanterna i riksdagen inom Sannfinländarna Ritva Elomaa och Ano Turtiainen. De har utövat bodybuilding respektive styrkelyft. Jag kan inte dra några samband här, men samtidigt är det lite intressant att dessa har sökt sig till Sannfinländarna. Är dessa grenar där de nationalistiska tankarna är starka?

4.8 Idrottare i Rörelse Nu

Rörelse Nu har haft en riksdagsledamot och denna har också idrottarbakgrund, Harry Harkimo. Harkimo var en aktiv seglare som yngre och har bland annat kommit in på en tredje plats i jorden runt-segling. Rörelse Nu ses mera som ett högerparti och segling ses som en borgerlig idrottsgren, här finns alltså en koppling. 100% av deras riksdagsledamöter har med andra ord haft en idrottskoppling.

4.9 Idrottare i SFP

SFP har haft två riksdagsledamöter som passar in i min avgränsning. En är en seglare och den andra simmare och vattenpolospelare. Segling passar bra in på SFP och stereotyper. Man ser segling som en sport för de som har det bättre ställt och finlandssvenskar. Så grenvalet och det ideologiska valet kan bra ha en koppling i detta fall. Den andra SFP-idrottaren var Klaus Bremer som var simmare och vattenpolospelare. Bremer var obunden inom SFP, så det är kanske svårt att dra några samband som helst i detta fall.

Inom SFP finns det alltså en av två ledamöter som har kopplingar mellan idrottsgrenen och det ideologiska valet. Segling ses ju allmänt som en mycket finlandssvensk gren.

4.10 Idrottare i Samlingspartiet

Samlingspartiet är alltså som tidigare sagt det största idrottspartiet i riksdagen. Samlingspartiet har haft 19 ledamöter som har uppfyllt de krav jag har satt upp för att platsa i mitt data. Tretton av dessa har utövat en individuell idrott och sex en lagidrott. På dessa fronter har också Samlingspartiet det största antalet ledamöter. Idrottarna är rätt så utspridda. Det finns inte mer än två samlingspartister per idrottsgren. Flera av grenarna som är representerade ses också som så kallade borgerliga grenar.

Samlingspartiet har bland annat haft två seglare. Segling är en idrott man förknippar med pengar och finlandssvenskhet i Finland, i alla fall stereotypiskt sett. Man kan alltså säga att seglingen kan ha en inverkan på en persons partival och man kan också se det i mitt material: tre seglare som möter min avgränsning har suttit i riksdagen.

Harry Harkimo räknas två gånger eftersom han har representerat två partier. Alla dessa tre har representerat borgerliga partier.

Samlingspartiet har också haft friidrottare, två av dem. Efter inbördeskriget blev friidrott den ledande idrotten inom SVUL, man hade då redan betalda tränare som jobbade för förbundet (Virtapohja 2022, s. 75). som jag har skrivit tidigare så är friidrott representerat både bland vänstern och högern. Man kan ändå se här att man i ett tidigt skede har satsat på friidrott också högerut. Friidrott har alltså varit en mycket viktig gren på båda sidorna, både bland arbetarna och borgarna. Man ser det också igenom att i stora städer finns det ofta föreningar på båda sidorna, till exempel i Åbo: Turun Weikot (arbetare) och Turun Urheiluliitto (borgare). I Åbo finns det ännu flera friidrottsföreningar, men i stora städer har det alltid funnits föreningar för arbetarna och borgarna.

Boboll är en gren som ses som en borgerlig gren eftersom den växte inom borgerliga kretsar, bland annat inom skyddskåreerna. Lauri Pihkala och Armas Palmroos var de som formade bobollen och under 1920-talet förde man grenen under SVUL för att växa. Redan då började man prata om nationalsport och det passade bra i tidens anda (Virtapohja 2022, s. 94). Samlingspartiet har haft två riksdagsledamöter som har spelat boboll på FM-nivå. De är de enda två bobollsspelarna som har spelat på så hög nivå och har tagit sig till riksdagen. Här finns alltså en klar koppling mellan boboll och borgerskap. Boboll var ursprungligen en sport för borgarna. Bobollen hämtades också till Finland av personer som hade varit till USA och studera till exempel, sedan formade man grenen enligt finländska behov.

Två korgbollsspelare som har representerat Finland har blivit invalda som riksdagsledamöter för Samlingspartiet. Här kan KFUM-rörelsen ha påverka varför just korgbollsspelarna har valt Samlingspartiet. Mormon-missionärerna gjorde korgboll populärt i Finland på 1940 och 50-talet. Korgboll har också varit en populär idrott i små industristäder (Kokkonen 2015, s. 145). Religionen har varit stark inom den borgerliga rörelsen i och med att korgbollen har ett starkt fotfäste historiskt sett inom kristendomen så är det kanske inte helt oväntat att det finns en koppling mellan korgboll och ideologisk höger. Trots att korgbollen också har varit populär i småindustristäder, man spelade mycket matcher mellan SVUL och TUL inom korgbollen, så grenen har varit populär på båda sidorna, men som sagt kan man nog ändå se en koppling mellan borgarna och korgboll.

Två simmare har det funnits bland med Samlingspartiets riksdagsledamöter. Som jag skrev under SDP så har jag inte kunnat hitta någon större koppling mellan varken borgarna eller arbetarrörelsen och simning. Både TUL och SVUL har haft en aktiv verksamhet inom båda grenarna.

En skidare finns med bland Samlingspartiets riksdagsledamöter. Det är samtidigt kanske lite överraskande eftersom många kanske ser skidning mera som en landsbygdsgren, man kanske inte alltid ser Samlingspartiet som ett parti som skulle vara fokuserat på skidning. SVUL var i början av Finlands självständighet ledande skidningsorganisatör (Virtapohja 2022, s. 90), så man kan se att det i alla fall har det funnits någon koppling emellan SVUL och skidning, en rätt så stark sådan till och med. Ishockeyn har varit lite av en allemans sport, en yngre gren som alla har utövat och det finns kanske inte några större kopplingar till varken vänstern eller högern. Tennis och Taekwondo har varsin representant, dessa två har nämnts redan tidigare eftersom de har bytt partier, så jag vet inte om deras idrottsgrensbakgrund har influerat deras val av parti i någon desto större grad. En triathlonist finns också bland med Samlingspartiets riksdagsledamöter. Triathlon är en rätt så ensam gren i många fall och rätt så elitistisk. Golf kan man också sätta in i denna elitistiska kategori, så dessa två grenar skulle jag säga att passar rätt så bra ihop med Samlingspartiet. Kvar av de grenarna som är representerade inom Samlingspartiet är volleyboll, ultralöpning och simhopp. Dessa är de enda representanterna för sina grenar i min data, så ganska svårt att göra några mera långtgående analyser om kopplingarna mellan grenarna och ideologi. Grenarna är också sådana att lite vem som helst har utövat dem. Volleyboll har varit mera populär ute i landskapen, kan finnas en liten koppling till högern genom idrotten, volleybollen har inte varit så stor i de stora städerna där arbetarna har haft större fotfäste. Det har alltså funnits många idrottare inom Samlingspartiet och de har också haft många aktiva inom partiet som har suttit på höga positioner inom idrottsvärlden. Det är samtidigt inte helt överraskande att Samlingspartiet har dragit till sig idrottare, man kan också på sätt och vis också se idrottarna som företagare och Samlingspartiet ses som företagarnas parti.

4.11 Idrottare i Kristdemokraterna

Kristdemokraterna har haft en idrottare som uppfyller mina kriterier. Idrottaren i fråga är gångaren Sari Essayah, partiets nuvarande ordförande. Essayahs gren har alltså varit friidrott. Som tidigare sagt så har friidrott funnits på alla fronter så det är svårt att se om det finns någon klar koppling mellan borgarna och friidrotten.

Essayah har annars också varit en mycket aktiv idrottspromotor, med jobb inom internationella olympiska kommitténs styrelse och internationella friidrottsförbundets styrelse.

4.12 Idrottare i Framstegspartiet

Framstegspartiet har haft två riksdagsledamöter som har uppfyllt mitt kriterium. Framstegspartiets ledamöter har spelat fotboll och friidrottat. Framstegspartiets fotbollsspelare är den enda jag har i mitt data som är högerut på den politiska kartan. Friidrottarna finns som sagt över det hela politiska spektrumet.

Samtidigt visar Framstegspartiets fotbollsspelare att fotboll har varit en allmän gren också eftersom Yrjö Suontausta har varit aktiv mellan första och andra världskriget. Då samarbetade arbetarna och borgarna ännu mindre.

4.13 Idrottare i Finska partiet

Från det finska partiet har det funnits en riksdagsledamot som fyllde mitt kriterium. Denna person har varit en skidare. Skidare finns lite utspritt på den politiska kartan, så det kan vara svårt att säga var en skidare hör hemma. Som jag tidigare nämnt så var SVUL en viktig organisatör inom skidning i tidernas begynnelse. Detta kan kanske i viss mån bidra till att det kan finnas en koppling mellan skidningen och borgare.

Finska partiets Juho Aitamurto hade dessutom varit aktiv på 1890-talet, det vill säga för mycket länge sedan. På den tiden var det förstås endast de som hade det någorlunda bra ställt som kunde idrotta.

5 Resultat och slutsatser

Man kan inte se så stora kopplingar till mina hypoteser i min data. Brottnings och boxning, men mest brottnings, har varit en stark TUL-gren genom tiderna. Man kan se i mitt material att jag har tre brottare och alla sätter sig vänsterut ideologiskt sett. En har varit ledamot för DFFF och de två andra för SDP. Här kan man alltså se en viss koppling mellan ideologi och idrottsgren, en gren som har historiskt sett varit stark i den politiska vänstern visar sig också stark här.

I segling kan vi se att kopplingen högerut är stark. Segling ses mest som en gren för de rika och borgerliga. Jag har fyra analysenheter i mitt material och de är alla högerut. Egentligen är det tre olika riksdagsledamöter, men Harry Harkimo räknas som två eftersom han har representerat både Samlingspartiet och som senaste Rörelse Nu.

Man ser ofta arbetarklassen som mera kollektiv än borgarna. Därför lade jag också upp tabellen där jag jämför individuella och lagsporter. Där kan man se att största delen, 53 av 63 analysenheter har utövat en gren som anses som individuell idrott och endast 10 har tävlat i lagsporter. Sju av dessa lagsportsutövare sätter sig högerut på den ideologiska skalan och endast tre vänsterut. Så denna hypotes får ingen validitet i min undersökning. Denna tabell väcker tankar om huruvida det kan vara så att de flesta som söker sig till exempel till riksdagen oftast kommer från en individuell idrottsbakgrund? Påverkar det att en person som individuell idrottare är mer van vid att arbeta för sig själv vilket kräver mer drivkraft och självdisciplin. Det kan lite likna det när personen sedan gör för att komma till riksdagen och vad personen gör i riksdagen. Oftast har man ju en passion som man vill arbeta för i riksdagen och samma sak är det inom idrotten. Individuella idrottar är också kanske mer populära i Finland, det kan man se till exempel på när årets idrottare väljs. Pengar är någonting man också lätt kommer att tänka på här, i lagsporter förtjänar man oftast mer så dessa idrottare har det ekonomiskt bättre efter sin karriär om de har nått den nivå som jag har som begränsning. I Finland var de individuella grenarna de grenar som utvecklades först och var mest populära, lagsporterna började växa i popularitet först efter kriget, då rätt så explosionsartat (Kokkonen 2015, s. 143). Detta är säkert också en orsak till att det finns klart färre lagsportare i riksdagen, under 2000-talet har ganska många

lagidrottare blivit invalda. 2011, 2015 och 2019 har en ny lagidrottare alltid blivit invald, takten är alltså klart högre än tidigare.

Partimässigt sett så ser man i dagsläget ofta Samlingspartiet som ett idrottsparti. Samlingspartiet har i många fall haft starka politiker som har varit inblandade i idrotten. Till exempel har Sauli Niinistö varit Bollförbundets ordförande och Ilkka Kanerva Finlands idrottsförbunds ordförande, just nu är Jan Vapaavuori Olympiakommitténs ordförande. Alla är samlingspartister i grunden men finns förstås inte med i mitt material eftersom de inte har idrottat på toppnivå själva. Man kan se detta som lite intressant eftersom många idrottare lever under fattigdomsgränsen. 2016 gjorde YLE en undersökning om toppidrottarens inkomster där 90 personer svarade, 64 procent av dessa förtjänade under 1 200 euro brutto i månaden, fattigdomsgränsen gick vid 1 190 euro i månaden 2014 (yle.fi, hämtad 20.3.2023). Sett till det här så skulle man kunna tänka sig att idrottarna drar sig mera vänsterut. För att förstå detta bättre så måste man ändå se mera på de olika partiernas inställning till idrott. Detta kan nämligen också vara en faktor som påverkar valet av parti, det vill säga om en före detta toppidrottare anser att partiet kan arbeta för idrotten så väljer personen kanske det. Tidigare i avhandlingen skrev jag om politisk socialisation som också kan vara en faktor som bestämmer vad för parti en idrottare väljer.

När jag har bekantat mig med partiernas syn på idrott så är det ändå Samlingspartiet som även här är det mest framstående partiet. Samlingspartiet har ett klart program för idrotten. Programmet är några år gammalt, men jag hittade inget motsvarande och lika omfattande program hos något annat parti. Samlingspartiet vill till exempel öka stödet idrotten får av staten, se till att barn och ungdomar har större möjligheter att utöva idrott och de vill också förbättra ställningen för både idrottare och tränare (koomus.fi, läst 8.4.2023).

Efter att jag har gjort analysen granskar jag resultaten för att se om det finns några resultat att rapportera om. Min analys och min förankring till källor har varit ganska flummig så jag vet inte hur stor reliabilitet det finns mellan mitt material och min analys.

Jag har i resultaten gjort en ny korstabell för att göra resultaten lättare att överblicka. I denna tabell har jag lämnat kvar de från tabell 2 där man i min analys kunde se att det

finns något sorts samband mellan idrottsbakgrunden och partivalet eller ideologiska inriktningen.

Tabell 4 Idrottsgrenar och partier- efter analys om idrottsbakgrund och ideologisk inriktning

Idrottsgrenar	DFFF	VF	SDP	Gröna	C	LFP	Sannf	Rörelse	Nu	SFP	Saml	KD	Framstegs	Finska	Totalt
Friddrott															0
Skidning															0
Simning															0
Segling								1		1	2				4
Brottning	1		2												3
Fotboll	1		1												2
Boxning		1													1
Korgboll											2				2
Boboll											2				2
Ishockey															0
Curling															0
Tennis											1				1
Taekwondo															0
Rally						1									1
Strykelyft															0
Badminton															0
Bodybuilding															0
Triathlon											1				1
Hästsport					1										1
Skidorientering					1										1
Volleyboll															0
Simhopp															0
Vandring					1										1
Paddling															0
Ultralöpning															0
Golf											1				0
Totalt	2	1	3	0	3	1	0	1	1	8	0	0	0	0	20

I tabell 4 har jag alltså lämnat kvar de riksdagsledamöter jag på basen av min analys anser att idrottsbakgrunden kan ha styrt personerna mot den politiska karriär de har valt. Annars är det samma tabell som tabell 2. En av dessa som jag har med i denna tabell är en så kallad dubblett, Harry Harkimo. Detta betyder att av mina analysenheter som var 59 till antalet så anser jag att 18 har någon sorts koppling mellan sin gren och sitt ideologiska val. Jag har nämnt dessa kort i min analys vid kapitlen som handlar om idrottare i de olika partierna. De flesta av mina samband och kopplingar är bara teorier och hypoteser och inga djupare resultat.

Som jag nämnde tidigare så är det ändå troligtvis i viss mån slumpen som har den största inverkan på vilket parti en toppidrottare väljer. Om en person har varit nationellt känd under sin karriär och så gott som alla vet vem personen är så då står alla

partier i rad och vill ha personen i fråga. Detta för att ett känt namn drar redan in en hel del röster trots att kandidaten i fråga inte skulle föra någon större kampanj.

I och med att det fanns 59 riksdagsledamöter av 2 609 som mötte mitt kriterium innebär det att procentuellt så har 2,3 procent av alla riksdagsledamöter varit toppidrottare. Det är en mycket liten procent, och som man kan se i tidig forskning så har de som har någon sorts koppling till idrott inom riksdagen mycket flera. Sådana som har varit på topp i sin gren och nått framgång har varit rätt få sist och slutligen. Detta material är också så litet att det är svårt att få ut några djupgående resultat, reliabiliteten är inte så värst stor om det endast finns en till tre analysenheter som understryker min hypotes.

Förstås kan man fråga sig om toppidrott är rätt ord att använda för att beskriva riksdagsledamöterna i min data. På 70- och 80-talet började man specialisera sig mera och sätta upp mål och träna målmedvetet inom tävlingsidrott och man anställde folk till grenförbunden med mera för att arbeta kring toppidrott (Kokkonen 2013, s. 106). Idrotten har precis som politiken ändrats genom tid. Jag har ändå valt att skriva rätt så allmänt om toppidrottare i denna avhandling.

Vänstern är aktivare inom fysiska grenar, kan man alltså här göra någon sorts koppling till att arbetarna skulle vara aktivare inom fysiska grenar? Arbetarna idrottade inte inledningsvis så mycket under 1800-talet, men man tävlade mycket inom arbete om vem som gjorde någonting snabbast eller orkade lyfta något (Kokkonen 2015, s. 14). Man ordnade också olika arbetstävlingar i samband med hantverks- och jordbruksmässor, till exempel tävlade man i dikesgrävning (Kokkonen 2015, s. 23). Under samma tidsepok rörde herrskapet på sig mest för skojs skull, de gillade att jaga, fiska, rida och segla, och först senare började man också testa på olika idrotter, som spjutkastning och simning (Kokkonen 2015, s. 15–16).

Gällande sambandet mellan fysiskt arbete och arbetarna så kan man ju dra lite paralleller till min hypotes om att brottnings och boxningsgrenar som har varit viktiga för arbetarrörelsen. Också det att riksdagsledamöterna med toppidrottsbakgrund inom brottningsgren är alla på vänster sida av det politiska spektrumet. En annan sak som blev framkom i min analys var seglarnas kopplingar till borgarpartierna. De tre seglarna jag hade i mitt material har representerat borgarpartier. Man kan alltså se ett samband mellan hypotesen och slutresultatet. Min hypotes gällande lagidrottarna blev inte riktigt bekräftad som jag hade tänkt mig. Eftersom lagidrotterna i Finland är rätt så unga så

är det säkert en delorsak till varför det fanns så få lagidrottare i min datamatrix, 10 riksdagsledamöter. Sju av dessa var dessutom högerut på det politiska spektrumet. Så detta material, som är väldigt litet, pekar mera mot att lagidrotten är mera högerut. I dagens läge går det säkert bara mera åt det hållet eftersom det rör sig allt mer pengar inom lagidrott.

I fråga om antalet riksdagsledamöter som passar in i mitt kriterium som jag förväntade mig hitta hade jag en hypotes om att jag kunde hitta runt 100, och jämfört med det så var det nog en liten besvikelse att summan av analysenheter landade på 59. Detta gjorde också det svårt att dra några större paralleller mellan idrottsbakgrund och val av ideologi. Så jag kan inte heller få ut några mycket pålitliga resultat från min forskningsfråga gällande idrottsbakgrunden och ideologiskinriktning. Partimässigt så gick det som förväntat och samma idrottsgrensmässigt. Fokus låg på de tre stora partierna, Samlingspartiet, Centern/Agrarförbundet och SDP, alla andra partier som idag sitter i riksdagen har också haft forna idrottare i sina led i något skede. Gällande idrottsgrenar så var friidrott överraskande överlägsen. Skidning som har varit en så traditionell gren i Finland blev långt efter, trots att jag trodde att det skulle ha suttit fler än fem skidare som passar in i mitt kriterium i riksdagen.

Om jag tar en koppling till materialet som har funnits till hands och granskar det internationellt för att se om jag skulle få samma resultat om jag hade gjort denna studie i ett annat land, tror jag inte att resultatet skulle vara det samma. Det finländska systemet har varit unikt och det daterar sig tillbaka till inbördeskriget som jag skrev om i kapitlet om idrottshistoria. Då skedde den slutliga uppdelningen i idrottssamhället i Finland och efter det hade vi två olika centralorganisationer som inte så gärna ville samarbeta med varandra och det tog länge, ända till 1990-talet, innan de kunde föras samman under samma tak, alltså TUL och SVUL.

6 Diskussion och vidare forskning

Det finns mycket att spinna vidare på utifrån denna vetenskapliga studie. Denna studie är såvitt jag vet rätt så unik. Man skulle kunna gå djupare in på det ämne jag har studerat i denna pro gradu. Man skulle till exempel kunna se mera på föreningsbakgrunden. I Finland är detta i många fall rätt så polariserat, det finns föreningar som har samma innehåll, men ena föreningen har sin bakgrund i arbetarrörelsen och den andra från borgarrörelsen. Denna skillnad var ännu större på 1900-talet, idag är skillnaden inte kanske lika stor. En större djupdykning skulle man också kunna göra i idrottsbakgrunden bland riksdagsledamöterna eller också se mera på idrottsbakgrunden i sig självt. Det hade man till exempel gjort i Suomen Kuvalehtis artikel, men det vara bara för en riksdag.

Mitt eget intresse har också väckts för att göra mera forskning kring detta ämne. Jag skulle kanske kunna undersöka närmare vilka har tävlat minst på FM-nivå i sin gren som senior. Också om en person har tävlat på TUL- eller SVUL-mästerskapsnivå så kunde det också anmärkas. Eftersom stridigheterna har varit så hårda mellan lägren att man ibland inte ens har deltagit i finländska mästerskapen från TUL:s sida eftersom SVUL har ordnat de tävlingarna. En intressant vinkling kunde också vara att se om en person som är en framgångsrik idrottare har kunnat samla på sig så mycket socialt kapital att det har hjälpt personen att bli invald i riksdagen. Om vi till exempel granskar Lasse Virén, Juha Mieto eller Arto Bryggare så är detta säkert till viss mån fallet.

I kapitlet om politisk socialisation skriver jag om hur olika saker i ens liv påverkar en som människa och hur hennes intresse för politik utvecklas. Ett sätt till vidareforskning skulle vara att införa idrotten eller föreningsverksamheten som en ny faktor när man studerar politisk socialisation. Då skulle man kunna få vetenskapligt utrett om idrotten har någon påverkan på en persons politiska intresse eller ideologiska inriktning. För detta måste man ha ett större material än vad jag har. Då skulle det kunna vara smart att utvidga avgränsningen, som jag skrev om tidigare. I samband med detta så är det bra att ännu lägga fram att det är mycket svårt att fastställa den kausala riktningen mellan idrottsbakgrund och partival/ ideologisk riktning. Troligtvis ligger det mera vikt i vad för familj en person föds i än vilken idrott hen väljer. Med detta menar jag

att troligtvis så påverkar familjen en person mer än idrotten. Om man föds i en socialdemokratisk familj så kanske sannolikheten är större att man börjar utöva brottning än att man som brottare utan någon som helst socialdemokratisk bakgrund blir socialdemokrat.

För att gå djupare in på en hurdan faktor idrotten har varit för politiker i deras val av parti så kunde man ta med den kommunala politiken och så kunde man bredda begreppet idrottare till att omfatta bland annat tävlingsidrott på seniornivå, alltså att man har tävlat inom någon idrott som över 20-åring till exempel.

Nu finns det också någon sorts data att tillgå efter att jag har gjort denna genomgång så det kanske hjälper någon att fortsätta på detta ämne i framtiden. Det skulle också vara intressant att dela upp riksdagarna i tidsepoker och jämföra några riksdagar med varandra och se om mängden ledamöter med idrottsbakgrund har skiftat mycket genom tid. I dagens läge är ju idrotten mera på samhällets och riksdagens ansvar än vad det var för 60–70 år sedan.

Väinö Leskinen är ett sorts undantag i min data. Leskinen som var en framstående SDP-politiker under 50- och 60-talet. Han tävlade i simning före andra världskriget. Leskinen var så stark TUL-troende att han inte tävlade i andra tävlingar, till exempel inte i finländska mästerskap. 1936 i Antwerpen deltog han i arbetarnas OS och tog där guld. Jag ansåg att detta var en så stor framgång att jag inte kunde lämna bort honom från mitt material.

Jag började med det här ämnet till min pro gradu-avhandling eftersom jag ville göra någonting jag verkligen är intresserad av. Sport har varit ett stort intresse för mig hela mitt liv. Jag ville på något sätt kunna kombinera idrott och politik. Efter att ha funderat länge kom jag på det här. Här kunde jag göra en ordentlig undersökning som är intressant för mig själv. Jag visste att det största arbetet skulle bli att söka upp data, men jag gillar att göra undersökningar och ”gräva”. Också motsättningen SVUL–TUL har alltid fascinerat mig, jag har själv aldrig upplevt det, alla de olika historier som jag har hört om det har det väckt mitt intresse.

7 Källor

Baker, William J. Mangan, J. A. (red.) (2006). *A sport-loving society: Victorian and Edwardian middle class England at play*. Routledge

Basket.fi- Rauramo Anssi: <https://www.basket.fi/hall-of-fame/kunniagalleria/henkilot/anssi-rauramo/> (Hämtad 28.12.2022).

Blomberg, Anna-Liisa (2022). *Jukka Gustafsson on saanut paljon iloa pitkästä urastaan kansanedustajana – konkari summaa kuluneen kauden: ”On ollut tekemisten meininki”*. Demokraatti: <https://demokraatti.fi/jukka-gustafsson-summaa-kuluneen-kauden-on-ollut-tekemisen-meininki/> (Hämtad 5.1.2023).

Bryman Alan. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber Ekonomi

Eduskunta (2020) *Ketkä kansanedustajat ovat saavuttaneet olympialaisissa mitaleita?*: <https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/tietopalvelulta-kyttaa/Sivut/ketka-kansanedustajat-ovat-saavuttaneet-olympialaisissa-mitaleita.aspx> (Hämtad: 10.10.2021).

Esaiasson, P., Gilliam, M., Oscarsson, H., Towns, A., Wägnerud, L. (2017) *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer Sverige AB

Facebook (2022) *Superpesis*: <https://www.facebook.com/superpesis/photos/a.167319719975647/7333706456670235/?type=3> (Hämtad 10.1.2023).

FC TPS- *Kunniagalleria*: <https://fc.tps.fi/fi/seura/tps-jalkapallon-kunniagalleria> (Hämtad 10.1.2023).

Helsingin Sanomat (2013) *Matti Kekkonen*: <https://www.hs.fi/muistot/art-2000002660180.html> (Hämtad 4.1.2023).

Helsingin Sanomat (2023) *Rutikuiva elitisti Mikkelistä*: <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009785744.html> (Hämtad 15.10.2023).

Hentilä, Seppo. (2019) *TUL liikuttaa, kasvattaa, vaikuttaa*. Riga: Livonia Print.

Hentilä, S., Heikkinen, A., Kärkkäinen, P., Laine, L., Meinander, H., Silvennoinen, E., Vasara, E., Pyykkönen, T. (1992) *Suomi Uskoi Urheiluun*. VAPK-Kustannus

Himberg, Petra (2017) *Hjallis Harkimo purjehti ensimmäisenä suomalaisena yksin yli seitsemän meren*. YLE: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/11/15/hjallis-harkimo-purjehti-ensimmaisena-suomalaisena-yksin-yli-seitseman-meren> (Hämtad 10.12.2022).

Hurme, Pekka- *Muistokirjoitus: Ensio Laine*. TUL: <https://tul.fi/aviisi/muistokirjoitus-ensio-laine/> (Hämtad 28.12.2022).

Isoviita, Kikka (2011). *Suvi Lindénin huima elämänmuutos*. Mtv-utiset: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suvi-lindenin-huima-elamanmuutos/2991668> (Hämtad 28.12.2022).

Johansson, Bengt. (1984). *Ideologi-En skrift om fackföreningsrörelsens teoretiska grunder*. LO-skolan Runö.

Kari, Hannu (2020). *Klaus Bremer karttaa korona-aikaa Tammisaarella- Kopteri laskeutui landelle*. Etelä-Uusimaa: https://issuu.com/etela/docs/eun0503_01-10/6 (Hämtad 30.9.2022).

Kempas, Martti och Kempas, Antti. *TUL100 – nimiä, tekoja, tapahtumia: 1919–1937*. TUL: <https://tul.fi/aviisi/tul100-nimia-tekoja-tapahtumia-1919-1937/> (Hämtad 28.12.2022).

Kokkonen, Jouko (2013). *Liikuntaa Hyvinvointivaltiossa*. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kokkonen, Jouko (2015). *Suomalainen liikuntakulttuuri*. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Koskimaa, Vesa och Rapeli, Lauri (2015). *Political Socialization and Political Interest: The Role of School Reassessed*. Journal of Political Science Education, 11:2, 141-15.

Kuisma, Joonas (2020). *Tony Halme toi 90-luvun puolivälissä yhdysvaltalaisen show'n suomalaiseen nyrkkeilyyn – ”Ajattelin, että pelle pullistelee USA:ssa”*. Ilta-lehti: <https://www.is.fi/nyrkkeily/art-2000006366842.html> (Hämtad 28.12.2022).

Lampinen, Jouko (2019). *Sipooseen saapuva Claes Andersson: On kohtalokasta leikata koulutuksesta*. Uusimaa: <https://www.uusimaa.fi/paikalliset/1412645> (Hämtad 22.9.2022).

Leväaho, Kauko Aatos (2021) *Palaako Suomen uinti vielä kulta-aikoihinsa? Tämä mies on luku sinänsä*, Demokraatti: <https://demokraatti.fi/palaako-suomen-uinti-vielä-kulta-aikoihinsa-tama-mies-on-luku-sinansa/> (Hämtad: 7.1.2023)

Etusuora (2019) *Maailmanmestareita, seuramoguleita ja bisnesmiehiä- nämä urheilustaistaiset ehdokkaat selvittivät tiensä Arkadianmäelle*, Etusura.com: <https://etusuora.com/uutiset/eduskuntavaalit-2019-urheilijaehdokkaat> (Hämtad: 10.10.2021)

Mangan, J. A. (1999). *Sport in Europe: politics, class, gender*. Frank Cass

Mickelsson, Rauli (2021). *Suomen puolueet*. Vastapaino

MTV (2010) *Suomen naiset EM-pronssille vuorokaudenjuoksussa*: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suomen-naiset-em-pronssille-vuorokaudenjuoksussa/4188014#gs.mw9cbp> (Hämtad 10.1.2023).

Pesis.fi- *Pelaajakortit, miehet, L-M*: <https://www.pesis.fi/pesis-info/historia/pelaajakortit-miehet-l-m/> (Hämtad 4.1.2023).

Psykologiskt Vetande (2016) *Deduktion och induktion*, Psykologiskvetande.se: <https://www.psykologiskvetande.se/deduktion-induktion.html> (Hämtad: 15.11.2022)

Rivinoja, Alpo & Rosila, Pertti (2021) *Kalevi Lamminen 1935–2021*. Helsingin Sanomat: <https://www.hs.fi/muistot/art-2000007868326.html> (Hämtad 11.1.2023).

Samlingspartiet (2019)- #SaaLiikkua- Kokoomuksen eduskuntaryhmän liikuntapoliittiset linjaukset: <https://www.kokoomus.fi/saaliikkua-kokoomuksen-eduskuntaryhman-liikuntapoliittiset-linjaukset/> (Hämtad: 8.4.2023).

Seivästalli- Urho Saariaho: <https://www.seivastalli.fi/seivashypyn-historiaa/seivashyppaajat/unto-saariaho/> (Hämtad 29.12.2023).

Suomen kuvalehti (2013) *Eduskunnassa vaikuttaa urheilupuolue- joka kolmannella kansanedustajalla on urheilutausta*, suomenkuvalehti.fi: <https://suomenkuvalehti.fi/kotimaa/eduskunnassa-vaikuttaa-urheilupuolue-joka-kolmannella-kansanedustajalla-on-urheilutausta/> (Hämtad: 10.10.2021)

Suomen Olympiakomitea- *Olympiahistoria*, olympiakomitea.fi: <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/huippu-urheilutietoa/olympiahistoria/> (Hämtad: 11.11.2022)

Tennis.fi *Suomen Mestarit*: <https://www.tennis.fi/kilpailut/suomen-mestarit/> (Hämtad 5.10.2022).

Tilastopaja- Juhani Orrenmaa: <https://www.tilastopaja.eu/fi/db/at.php?Sex=1&ID=4685> (Hämtad 9.1.2023).

Tilastopaja- Kuuno Honkonen: <https://www.tilastopaja.eu/fi/db/at.php?Sex=1&ID=15555> (Hämtad 9.1.2023).

Tilastopaja- Rolf Berner: <https://www.tilastopaja.eu/fi/db/at.php?Sex=1&ID=77456> (Hämtad 9.1.2023).

TUL paini- Hostila Sulo: <http://tulpaini.fi/hostilasulo.htm> (Hämtad 10.1.2023).

Uppslagsverket Finland (2017) *Segelsport*: <https://uppslagsverket.fi/sv/sok/view-170045-Segelsport> (Hämtad 20.3.2023).

Utajärvi (2013) *Juho Aitamurto ja hänen hiihtäjäveljensä*: <https://www.utajarvi.fi/download.php?id=240&type=101> (Hämtad 22.9.2023).

Veeraruoho.fi- *Veera Ruoho*: <https://www.veeraruoho.fi/> (Hämtad 28.12.2022).

Verkkola, Matti (2000) *Urho Kekkonen pudotti kisalipun 1924*. Helsingin Sanomat: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000003911353.html> (Hämtad 10.1.2023).

Virtapohja, Kalle(red.?). (2022). *SVUL:n vuosisata*. Oy Nord Print Ab.

Western riders- *Tuloksia vuosien varrelta & Palkittuja*: <https://westernriders.fi/tuloksia> (Hämtad 10.1.2023).

Wikipedia (2023) *Leo Mattila*: https://fi.wikipedia.org/wiki/Leo_Mattila#cite_note-1 (Hämtad 10.4.2023).

Wikipedia (2023) *Sampsa Aaltio*: https://fi.wikipedia.org/wiki/Sampsa_Aaltio#cite_note-2 (Hämtad: 9.4.2023).